

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 3/XI april 2018

Nevladne organizacije

»Kako do opolnomočenja in transparentnosti delovanja nevladnih organizacij?«

Str. 18

IRDO intervju

Marko Pogačnik: »Narava je tisočkrat več, kot si mislimo«

Str. 21

Ferfl intervju

O projektu 'Hiša strahov' z vodjo Andrejo Potočnik

Str. 28

Razmišljanje

Orban in podobni v luči 4. industrijske revolucije

Str. 32

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je bil ustanovljen leta 2004 z namenom raziskovati in pospeševati razvoj družbene odgovornosti v Sloveniji in v svetu.

Prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te.

Izdajatelj:

IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Preradovičeva ulica 26

2000 Maribor, Slovenija

info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Faks: + 386 (0)2 429 7104

Spletna mesta: www.irdo.si, www.horus.si,
www.mladinski-delavec.si, www.model-m.si/

Uredništvo

Novinar: Primož Ademovič, Monika Rajšp, dr. Martina Rauter

Glavni urednik: ddr. Matjaž Mulej

Odgovorna urednica: mag. Anita Hrast

Kontakt: novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic, poslano na najmanj 1400 naslovov

Foto: IRDO in drugi avtorji

Fotografija na naslovnici: Makio Kusahara, <http://www.freeimages.com/>

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Revija IRDO Mozaik je v letu 2015 prerasla meje članstva, zato je namenjena članom inštituta IRDO, simpatizerjem, podpornim partnerjem ter poslovni in širši javnosti.

Vsebine

4

Mladi, podjetništvo in družbena odgovornost

7

Model M Slovenija

12

Model M intervju: Nina Reiter

14

DO v Sloveniji

18

Odzivi na Zakon o nevladnih organizacijah

21

IRDO Intervju: Marko Pogačnik

23

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja

28

Ferfl intervju: Andreja Potočnik

30

DO v Evropi in po svetu

32

Razmišljanje

33

Dogodki in konference

35

Razpisi in priložnosti

36

Nova knjiga: Predanost

37

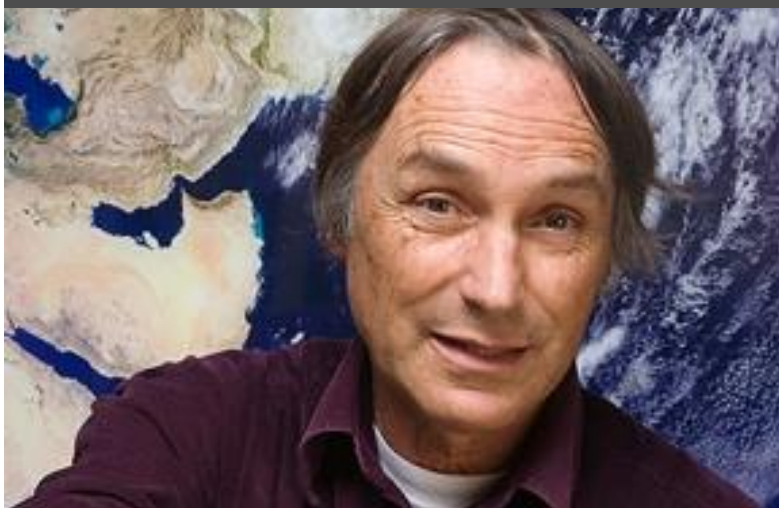
Nova knjiga: »Mala knjiga—velika vsebina«

38

Pakt za mlade—Slovenija

Vse več mladih si želi početi nekaj, kar bo koristilo tako njim kot družbi. Pri tem se pogosto sprašujejo, kako odkriti svoje skrite potenciale in se hitro (samo)zaposeliti. Veliko jim lahko pomaga pridobljeno znanje o podjetništvu, nevladništvu in aktivnem iskanju zaposlitve. Nekateri si zaposlitev kreirajo tudi sami, bodisi v profitni ali neprofitni organizaciji. Projekt Model M Slovenija pri tem pomaga.

Marko Pogačnik je bil 5. februarja 2016 imenovan za 56. Unescovega umetnika za mir. Naziv je prejel v Parizu ob posebni slovesnosti na ministrstvu za kulturo iz rok aktualne direktorice Unesca Irine Bokove.

**INTEGRALNA
ZELENA
SLOVENIJA®**

Pri Integralni zeleni Sloveniji so pripravili 100 nadaljevanj v seriji »S pametno integracijo do trajnostnega razvoja«. Objavljajo jih praviloma vsak dan od ponedeljka do petka, tu. Nekaj jih bomo objavili tudi v Mozaiku.

Spoštovane članice in člani Inštituta IRDO!

Čeprav je prostovoljstvo le majhen delček družbene odgovornosti, družbeno odgovorna podjetja skrbijo za zadovoljstvo ljudi, za primerne plače in prava razmerja, za dobro počutje ljudi, je bistvenega pomena za delovanje družbe kot celote.

Tako Slovenska filantropija med 14. in 20. majem 2018 že tradicionalno organizira Nacionalni teden prostovoljstva, katerega namen je praznovanje prostovoljstva ter prostovoljskih organizacij in zahvala prostovoljcem za njihovo udejstvovanje.

V tem tednu potekajo številni lokalni dogodki po različnih krajih Slovenije in vključujejo tako okrogle mize na aktualne teme povezane s prostovoljstvom kot predstavitve organizacij ter druge dogodke.

Osrednji dogodek bo potekal 17. maja, med 13. in 17. uro, na Prešernovem trgu v Ljubljani, kjer se bomo predstavile številne prostovoljske organizacije iz vse Slovenije in proslavile svoje delo na Veselem dnevu prostovoljstva.

Letos je Nacionalni teden prostovoljstva podnaslovljen s »Prostovoljci kot vezivo družbe«.

Uredništvo Mozaika

V skladu z odločbo št. 61510-6/20153 z dne 23.2.2016, ki jo je izdalo Ministrstvo RS za kulturo, je e-revija IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice, vpisana v razvid medijev pod zaporedno številko 2014.

Erasmus+: Mladi v akciji

Na predavanju »**MLADI generacije Z: kdo so in kaj jih motivira**« bo dr. Albert Mrgole, psiholog, sociolog, družinski terapevt in Imago partnerski terapevt, spregovoril o motivacijskih procesih mladih, ki izhajajo iz dinamike medsebojnih odnosov v času odraščanja.

Sledila bo okrogla miza "**Nič o mladih brez mladih. Kaj pa, ko mladi nimajo interesa za sodelovanje?**", na kateri bomo gostili **prof. Andreja Kirbiša**, profesorja na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru, **Andrejo Anžur Černič**, Direktorico zavoda MEPI, **Filipa Dobraniča** z Inštituta Danes je nov dan, **Tjašo Vidergar** iz Mladinskega centra Litija, ter **Primoža Ferjančiča**, ki bo na okrogli mizi predstavnik Nacionalne agencije programa Erasmus+: Mladi v akciji. Skupaj bomo iskali odgovore na vprašanja, povezana s spodbujanjem motivacije mladih, doseganju mladih ter vlogo mladinskih organizacij in organizacij za mlade pri tem. Več o dogodku, ki bo **9. maj 2018 na Gospodarskem razstavišču od 14:00 dalje**, si lahko preberete **[TUKAJ](#)**.

Evropska sredstva za inovativne projekte v šolstvu

Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije je objavil konec aprila na svoji spletni strani in v Uradnem listu št. 29/18 objavil javni razpis Projektno delo z negospodarskim in neprofitnim sektorjem – Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016–2020 za študijsko leto 2017/2018.

Predmet javnega razpisa, ki ga delno financirata Evropska unija iz evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, je sofinanciranje projektov, ki se bodo

izvajali v skupinah od 6 do 10 študentov pod mentorstvom pedagoškega mentorja in strokovnega sodelavca iz lokalnega/regionalnega okolja. V okviru projektov bodo študenti proučevali različne kreativne in inovativne rešitve za izzive negospodarskega in neprofitnega sektorja. V projekt bodo vključeni študenti različnih študijskih stopenj in smeri, kar bo prispevalo k mreženju študentov različnih disciplin in strok ter strokovnih sodelavcev iz lokalnega/regionalnega okolja.

Vloge morajo, ne glede na način dostave (osebno ali po pošti na naslov Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije, Dunajska cesta 20, 1000 Ljubljana), v vložilnice sklada prispeti do 18. 5. 2018 do 12. ure, sicer se bodo štete za prepozno prejete.

Izmenjava z Romunijo

Organizacija Lex Erasmus iz Romunije išče partnerje za mladinsko izmenjavo na temo volitev »I have rights! I have the vote!«, ki se bo odvijala med **4. in 13. decembrom 2018** v Romuniji in bo posvečena evropskim volitvam 2019.

Vsaka partnerska organizacija bo na izmenjavo poslala 6 udeležencev. Zainteresirani pošljite [dokumente](#) iz [priponke](#) na silvia_patru@yahoo.com. Vir: CNVOS

Delavnica EZZ v Ljubljani

Javni zavod Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja **23. maja 2018** v Ljubljani, v prostorih CMEPIUSa, organizira brezplačno delavnico programa [Evropa za državljane](#), namenjeno razvoju projektnih idej in spoznavanju z razpisno dokumentacijo.

Delavnica je **namenjena** potencialnim prijaviteljem ali partnerjem, ki so lahko **javni organi** (občine, zavodi, idr.) ali **nepridobitne organizacije s statusom pravne osebe** (NVO: društva, zasebni zavodi, ustanove, in druge nepridobitne organizacije). Poudarek bo na razpisnem roku **3. september 2018**. Vir: CMEPIUS

Mladi, podjetništvo in družbena odgovornost

Kaj povedo naše gestike sogovorniku?

Zavod Nefix organizira 16. maja ob 16. uri v Knjižnici Bežigrad delavnico 'Kaj povedo naše gestike sogovorniku'. Gestika so gibi rok, nog, prstov, dlani, ramen in glave. Nekatere gibe lažje nadzorujemo, druge težje. Določene gibe izvajamo zavestno, drugi pa se pojavijo povsem podzavestno. Roke mirujejo, kaj govorijo drugi deli telesa? Delavnico vodi Lilijana Pahor. [Več](#). Vir: Zavod Nelix

Tehnološki kamp v Celju

Tehnološki kamp v Celju je namenjen vsem nezaposlenim mladi med 15. in 29. letom, ki želijo pridobiti kompetence na področju oblikovanja spletnih strani. Tehnološki kamp bo potekal od 14. do 18. maja, vsak dan med 9. in 17. uro, v prostorih Salezijanskega mladinskega centra Celje. [Več](#). Vir: Društvo mladinski ceh

»Delam za nedoločeno rast«

Kampanja **Delam za nedoločeno rast** izhaja iz potreb mladih in je nastajala v soustvarjanju skupaj z mladimi. Ključno vprašanje, zastavljeno s strani mladih na različnih aktivnostih znotraj projekta Koalicija mladih, je **(Za)kaj se mladim splača delat?** Ob vseh možnostih in različnih načinih zaslužka, ki jih prinaša sodobnost, inte-

res mladih za pridobivanje delovnih izkušenj upada, rešitve pa iščejo v različnih alternativnih načinih zaslužka.

Z iskanjem odgovorov na to vprašanje kampanja poudarja pomen aktivnega vključevanja mladih v družbene procese, njihove participacije na trgu dela, pa tudi pridobivanja izkušenj skozi prostovoljno delo in neformalno izobraževanje. Mlade skuša napeljati k razmisleku o delu kot vrednoti, pri čemer se osredotoča predvsem na (z delom) pridobljene izkušnje in veščine, ki spodbujajo rast in krepijo kompetentnost mladih ljudi.

Kampanja poteka tudi na Instagramu, kjer mlade nagovarjajo ambasadorji, uspešni in vplivni mladi, ki bodo svoje videe z odgovorom na vprašanje (za)kaj se splača delat, pod hashtagom **#DelamZaNedoločenoRast** objavili na Instagram profilu Mreže MaMa (<https://www.instagram.com/mrezamama/>). Mladi bodo preko različnih komunikacijskih kanalov spodbujeni, da posnamejo svoj video in ga objavijo na svojem Instagram profilu pod omenjenim hashtagom. **Vsi mladi vabljeni k podajanju svojih odgovorov in razmišljanj!** Vir: Mreža MaMa

Aktualna mednarodna usposabljanja nacionalnih agencij

Podrobnosti [tu](#). Vir: Zavod Movit

Datum in kraj	Naslov dogodka (konferenca, seminar, webinar idr.)
2. - 8. maj 2018, Dunaj, Avstrija	COMETS – Understanding and facilitating individual and group learning processes
5. - 8. junij 2018, Poljska	Quality Matters II. A cross sectoral approach to mobility projects within Erasmus + programme

Osebna rast kot orodje v mladinskem delu

V državah EU se mladostniki soočajo z mnogo duševnimi stiskami, motnjami ter diagnosticiranimi težavami v duševnem zdravju. Partnerske države v tem projektu, Slovenija, Belgija in Poljska, so v samem vrhu po stopnji samomorilnosti; Slovenija je na drugem, Belgija na petem in Poljska na sedmem mestu. Zaradi alarmantnih podatkov na področju duševnega zdravja mladih in smrti s samomorom, EU že od leta 2008 poziva mladinske organizacije ter vse, ki delajo z mladimi, da se usposobijo za prepoznavanje simptomov in se nanje hitro odzovejo. Raziskave kažejo, da se od 19-28 % mladih sooča s težavami v duševnem zdravju: pomanjkanje volje, depresivno razpoloženje, samopoškodovanje, misel na samomor ali poskus.

Mladinskim delavcem manjka izkušenj in znanja iz vidika osebne rasti. Pokazala se je potreba po znanjih in veščinah na področju notranje-psihične interakcije in dinamike, ki posamezniku pomagajo ozvestiti svoje odnose na intrapsihični ravni. Menimo, da je osebna rast kot orodje v mladinskem delu temeljnega pomena. Ni nadgradnja, temveč temelj, na katerem se gradi kvalitetno mladinsko delo, in povezuje ostale aspekte mladinskega dela v smiselno in uporabno celoto. Če mladinski delavec, voditelj, trener dela na svoji osebni rasti, to vpliva na rast celotne skupine in posameznika v njej.

Pri Društvu Salezijanski mladinski center Maribor menijo, da je poznavanje notranjih procesov na relacijskem nivoju ključnega pomena za osebno rast, ki bi morala biti temeljno orodje v mladinskem delu. To želimo z okrepljenim sodelovanjem med partnerji doseči na nadnacionalni ravni.

Začetek projekta: 1.3.2018, zaključek projekta: 28.2.2020. Trajanje projekta: 24 mesecev.

V projektu bodo s partnerskima organizacijama iz Poljske in Belgije razvijali novo, inovativno orodje v mladinskem delu – model osebne rasti po različnih metodah izkustvenega učenja, ki bo zajemal 5 ključnih modulov, ki si bodo smiselno sledili in se med seboj dopolnjevali in nadgrajevali.

- INTEGRACIJA MOJE OSEBNOSTI (Upoštevanje lastnih življenjskih moči kot tudi spoštljivo upoštevanje drugega ter sposobnosti integriranja osebnih in socialnih doživetij.)
- MOJ NAHRBTNIK (Integracija sporočil, ki so jih prejeli od svojih staršev v lastno oseb-

nost.)

- TO SEM JAZ (Srečanje z lastnim telesom – celostno sprejemanje sebe za čuteče oblikovanje telesne in socialne bližine.)
- TRAJNI IN ZAČASNI ODNOSI (Mreža trajnih in začasnih odnosov.)
- VIZIJE, CILJI IN KOMUNIKACIJA (Oblikovanje in vizualiziranje lastnih življenjskih ciljev in vizij.) Module bomo razvijali na treh mednarodnih projektih srečanjih in jih bomo testirali znotraj lastnih organizacij ter na kratkoročni mobilnosti osebja, na kateri se nam bodo pridružili tudi pridruženi partnerji.

Organizirali bodo multiplikacijske dogodke, 2 Mednarodni konferenci *“Personal growth as a tool in Youth Work”* v Sloveniji in na Poljskem, osredotočene na predstavitev našega projekta, na katerih bomo predstavili idejo, koncept, potek nastajanja intelektualnega rezultata, rezultate testov nastalih v času trajanja projekta in odzive na intelektualni rezultat iz okolja; omogočili prostor za debato in mreženje različnih akterjev iz lokalnih skupnosti in EU okolja in kot rezultat oblikovali priporočila, ki bodo lahko služila kot smernice za nadaljnje delo na tem področju, podrobneje pa se bomo posvetili tudi predstavitvi 5 modulom intelektualnega rezultata.

Cilji projekta:

- Vzpostaviti strateško partnerstvo mladinskih organizacij za izmenjavo praks in dvig kakovosti mladinskega dela.
- Razviti novo orodje za opolnomočenje mladinskih delavcev.
- Zagotoviti prepoznavanje osebne rasti kot temeljnega orodja v mladinskem delu.
- Z osebno rastjo prispevati k strpnosti in zmanjšati medvrstniško nasilje, saj sta temi transformacije jeze in konflikta osnova programa.
- Razširiti rezultate projekta med mladinskimi organizacijami na lokalni, nacionalni in EU ravni.

Ciljne skupine: mladinski delavci: trenerji, mentorji, animatorji, voditelji neformalnih skupin mladih, pa tudi učitelji in vzgojitelji ter na splošno vsi, ki delajo z mladimi.

Predvideni učinki projekta: osebnostni, vplivi na celotno organizacijo, nov nivo odnosov, kvaliteto in strokovnost mladinskega dela ter nov pristop, ki omogoča večje učinke.

Vir in foto: Društvo Salezijanski mladinski center Maribor

MODEL M SLOVENIJA

Projekt Model M Slovenija, je zgodba o uspehu. Zgodba, ki naši skupnosti prinaša nove vrednote. Zadev, ki se pri tem projektu zgodijo, ne moremo ubesediti na kos papirja. Ker to ni »le neka« delavnica, v kateri prideš, se podpišeš na listo prisotnosti in gledaš na uro, da boš lahko šel domov. To je mnogo več. Sklepajo se prijateljstva, ponudijo se poslovne priložnosti, rojevajo se ideje, ki v nekaterih primerih prarastejo tudi v poslovni model.

V okviru projekta se ustvarja skupnost Model M Slovenija, kjer se mladi povezujejo s podjetniki, nevladnimi organizacijami, regijskimi podpornimi ustanovami ter drugimi in razvijajo lastne karijerne in poslovne načrte.

Model M Slovenija je projekt, ki zajema vso Slovenijo. Je zelo kompleksna, a hkrati tudi zelo lepa in pozitivna zgodba. Projekt traja do septembra 2018 in bo potekal v sedmih slovenskih regijah. Zajemal je že Celje, Ljubljano, Mursko Soboto, Koper, Novo mesto, Kranj. Potekal pa bo še v Goriški regiji. Projekt sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Urad RS za mladino. Z njim pa želijo za večjo zaposljivost in zaposlenost usposobiti vsaj 140 mladih in zaposliti vsaj 32 mladih v sedmih statističnih regijah.

Namen projekta je, da mladim z usposabljanjem, mreženjem, svetovanjem in aktivno participacijo omogočimo, da ustvarijo svoje modele uspeha. S pomočjo praktičnih nasvetov strokovnjakov in podjetnikov bodo sodelujoči oblikovali lasten karierni načrt in ga skozi mreženje s podjetniki in promocijo tudi uresničili.

Model M pomeni biti mlad in biti vzor drugim, kako inovativno najdeš zaposlitev ali ustvariš svojo lastno. S projektom želimo povečati zaposljivost in zaposlenost mladih v starosti od 15. do vključno 29. leta na trgu dela v vsaj sedmih statističnih regijah Slovenije, prispevati k večji raznolikosti pristopov k zaposlovanju mladih in jim omogočiti zaposlitev. S projektom želimo prispevati k večji raznolikosti pristopov k zaposlovanju mladih (inovativno iskanje zaposlitve, ustvarjanje lastne zaposlitve preko lastne pravne osebe) s pomočjo podjetniških mrež, regijskih gospodarskih zbornic in kariernih centrov pri univerzah v posameznih regijah ter s pomočjo mladinskega dela in sodelovanja z nevladnimi organizacijami. Prav tako želimo usposobiti regijske organizacije v mladinskem sektorju za naslavljanje in reševanje problema brezposelnosti mladih in s tem na trajnostni način okrepiti kompetence mladinskih delavcev, mladinsko delo in njegov družbeno-gospodarski potencial, tudi s pomočjo Train the trainer programa za nje.

Več www.model-m.si in na FB: <https://www.facebook.com/modelmslovenija/>

VABILO ZA SODELOVANJE MLADIM V GORIŠKI REGIJI

Spoštovani,

če ste **brezposelni mladi v starosti od 18 do 29 let v Goriški regiji** z najmanj srednješolsko ali poklicno izobrazbo, vas vabimo, da se vključite v program usposabljanja projekta **Model M Slovenija** za nevladništvo, podjetništvo in aktivno iskanje zaposlitve.

Model M pomeni biti mlad in biti vzor drugim, kako inovativno najdeš zaposlitev ali ustvariš svojo lastno. Projekt sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. **Traja od 1.8.2016 do 15.9.2018, z njim pa želimo za večjo zaposljivost in zaposlenost usposobiti vsaj 140 mladih in zaposliti vsaj 32 mladih v sedmih statističnih regijah.**

Program **v Goriški regiji** se bo pričel izvajati **21. maja 2018** in bo trajal **do 13. junija 2018**. Potekalo bo v prostorih **Območne obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica**, Ulica Gradnikove brigade 6, 5000 Nova Gorica.

Število vpisnih mest je omejeno (20-30), zato se prijavite čim prej!

Kaj naj torej storite?

pošljite svojo prijavnico na info@irido.si

Prva izvedba programa v tem projektu je bila v Celju januarja in februarja 2017, nato so sledila usposabljanja v Ljubljani, Murski Soboti, Kopru, Novem mestu in Kranju, maja in junija pa bo potekalo še v Novi Gorici, kot zadnja v seriji usposabljanj v okviru tega projekta. V Kranju se je programa usposabljanja udeležilo 20 oseb.

Naredite nekaj zase in se nam pridružite. Skupaj smo uspešnejši, zato ustvarjajte vašo prihodnost skupaj z nami! Več www.model-m.si in na FB: <https://www.facebook.com/modelmslovenija/>

VABILO NA 2. STOPNJO USPOSABLJANA V OKVIRU PROJEKTA MODEL M SLOVENIJA

Javni zavod Cene Štupar,
Ljubljana, Linhartova cesta 13

KDAJ?

VEDNO V SREDINI MESECA, OB PETKIH OD 9. – 15. URE

18.5.2018: Prodaja, marketing in socialna omrežja

15.6.2018: Organizacija dogodkov in »Event management«

KAJ?

Zanimiva in razgibana, predvsem pa uporabna predavanja, ki bodo motnja med odmori za pogovaranje in mreženje. Gre za nadgradnjo usposabljanja mladih v okviru projekta Model M Slovenija. Po vsakem usposabljanju mladi pridobite **dodatno potrdilo**.

KOGA VABIMO?

MODELKE IN MODELE - Vse mlade brezposelne, ki ste že sodelovali in želite še naprej sodelovati v projektu Model M Slovenija in aktivno prispevati k ustvarjanju boljših pogojev za mlade v Sloveniji.

VSE MLADE, KI BI MODELKE IN MODELI ŠE ŽELELI POSTATI - Povabite lahko brezposelnega brata, sestro, sestrično, bratranca, prijatelja, sošolca, znanca (tudi ženskega spola vse navedene), skratka vse mlade v starosti od 19 – 29 let, željne novih znanj in izzivov.

KOLIKO TO STANE? Usposabljanje je za mlade brezposelne brezplačno, vaš čas pa bo koristno porabljen. **Pridite in se prepričajte sami, odlično bo.**

ZAKAJ? Zato ker boš:

Krepil/a svoje znanje

Načrtoval/a svojo prihodnost in sooblikoval/a prihodnost drugih

Se (o)mrežil/a, povezoval/a, sodeloval/a, družil/a in spoznaval/a številna slovenska narečja in svoje vrstnike iz drugih regij

Pridobil/a dodatno potrdilo, ki ti lahko omogoči hitrejšo pot do zaposlitve

Pohiti s prijavo in čim prej piši na e-naslov: martina.rauter@irido.si. Lahko pa nas tudi pokličeš, 051 365 443 (Martina) in 031 344 883 (Anita). Več: www.model-m.si

Pridi in se prepričaj na lastno pest, odlično bo! Povabi še prijatelja!

MODEL M SLOVENIJA - GORENJSKA REGIJA

Mladi imajo v sebi ogromno potenciala, ki ga včasih ne znajo pravilno izkoristiti

18. aprila se je z zaključno prireditvijo – predstavitev kariernih in poslovnih načrtov mladih - zaključilo usposabljanje brezposelnih mladih za podjetništvo, nevladništvo in aktivno iskanje zaposlitve, ki je v okviru projekta MODEL M Slovenija potekalo v Kranju v prostorih regionalnega partnerja projekta – Območne obrtno-podjetniške zbornice Kranj. V usposabljanje je bilo od 19. marca 2018 pa vse do 18. aprila 2018 vključenih 20 mladih oseb iz Gorenjske regije. Povezali so se s podjetniki, nevladniki in dosedanjimi udeleženci projekta ter tako spoznali in izvedeli veliko informacij, ki so pri iskanju zaposlitve nujne.

V Celju, Ljubljani, Murski Soboti, Kopru, Novem mestu in Kranju se je projekta doslej udeležilo 112 oseb, 38 oseb je do konca marca že dobilo zaposlitev, nekateri so se zaposlili še pred iztekom programa usposabljanja. Na vsakem regionalnem (in brezplačnem) usposabljanju se mladi zato **povežejo s podjetniki, nevladniki in dosedanjimi udeleženci projekta** ter tako hitreje pridejo do zaposlitve. Ogle dajo si **dobre prakse regionalnih podjetij in nevladnih organizacij**, se pogovarjajo z delodajalci ter spoznavajo življenjske in poslovne zgodbe regionalnih in drugih podjetnikov, nevladnikov. Ob zaključku usposabljanja pa pripravijo še svoj predstavitven bilten poimenovan Mbuk, ki nagovarja potencialne delodajalce za zaposlitev mladih, vključenih v to usposabljanje.

O projektu v Gorenjski regiji je predsednik skupine mladih **Luka Žunec** povedal: "Mladi imajo v sebi ogromno potenciala, ki pa ga morda včasih ne znajo pravilno izkoristiti. V projektu Model M Slovenija se v samem bistvu odvija ravno to. Mlade pospremi na pot s širino, znanjem in novimi idejami ter jih spodbudi, da gredo v akcijo!"

Tjaša Jenko iz Škofje Loke, podpredsednica skupine mladih na tem usposabljanju, pa je dodala: »Projekt Model M Slovenija je presegel moja pričakovanja. Poleg novega znanja, ki so nam ga podajali izkušeni predavatelji, in poznanstev mi je prinesel še veliko več ... sprejemanje različnih mnenj, pogledov na svet in odkritost do same sebe.«

MODEL M SLOVENIJA GORENJSKA REGIJA

MODEL M v Murski Soboti intervju: Nina Reiter

»Ne smatram, da imam talent. Celo življenje sem vadila«

*Nina je posebna, drugačna, skromna punca, umetniška duša, ki jo znanci, prijatelji in ostali največkrat opišejo z besedami "tiha voda bregove dere". Je redkobesedna, njene izgovorjene besede pa so pre-mišljene. To ustvarjalno dušo sem imela čast spoznati lansko pomlad, ko sva se pridružili programu Model M v Murski Soboti. Nina je takrat še sanjala, zbirala pogum, da bi odprla svojo prvo razstavo. Zdaj ji je uspelo! Od petega aprila letošnjega leta so namreč njene risbe razstavljene v Mladinskem centru Gornja Radgona, razstava pa se imenuje Samo ljudje. Slikarski medij je bela barvica, podlaga črn papir, tehnika chiaroscuro. Referenčne fotografije išče kar na spletu. Ima tudi svojo Facebook stran, kjer objavlja risbe, prav v času nastanka intervjuja pa jo je na Instagramu pohvalil tudi avtor ene od referenčnih fotografij, navdušen pa je tudi model s fotografije. Z njo se je **Petra Peček** pogovarjala o njej, njeni ustvarjalni poti, umetnosti in življenju nasploh.*

Nina, kako bi se predstavila nekomu, ki te še ne pozna?

Sem Nina Reiter, stara sem 26 let, po poklicu sem inženir tekstilne tehnologije in oblikovanja. Sprva sem zadržana, tiha, umirjena. Ko pa spoznam človeka, se odprem.

Kdaj in kako si prepoznala svoj talent?

Ne smatram, da imam talent. Celo življenje sem vadila.

Kako dolgo že rišeš in kdaj si ugotovila, da rada rišeš?

Že od malih nog sem bila ustvarjalna.

Kako ustvarjaš? Samo rišeš in slikaš ali kaj drugega tudi?

Večinoma rišem, učim se tudi oljnega slikanja. Rada slikam tudi z akrilnimi barvami in kiparim.

Povej kaj več o tehniki, ki si jo uporabila pri risanju razstavljenih risb.

Ta tehnika se imenuje *chiaroscuro*, sam izraz v italijanščini pomeni svetlo-temno. Z njo dosežeš 3D učinek. Tehnika se lažje prepozna na temni podlagi z visokimi kontrasti. Najbolj znan slikar, ki jo je uporabljal, je bil Caravaggio.

Kako dolgo bo razstava v Gornji Radgoni še odprta? Kje boš potem še razstavljala, kje bi še želela razstavljati?

Razstavo si bo tukaj mogoče ogledati do 5. maja. Naslednji razstavi bosta v Ljutomeru v tamkajšnjem Mladinskem centru, sledila bo razstava v prostorih Aurore v Murski Soboti. Jeseni bi rada razstavljala še v Mariboru, če mi bo uspelo, pa tudi v Ljubljani.

Kakšne načrte imaš za naprej?

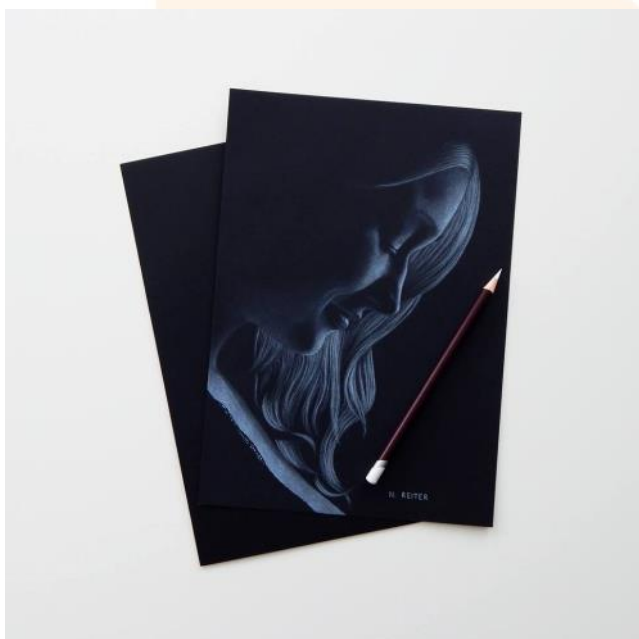
Imeti čim več razstav. S tem bi si rada služila kruh. S tem in z oblikovanjem.

Ali še iščeš službo, kakšno?

Zaposlitev še iščem, in sicer kot grafična oblikovalka.

Ker sva se spoznali pri Modelu M v Murski Soboti me zanima, če in kako ti je pomagal na ustvarjalni poti?

Model M mi je pomagal, da sem pridobila na prepotrebni samozavesti. Končno sem spoznala, kaj želim v življenju početi.

Otvoritev razstave risb Nine Reiter

10. maj od 15:00 do 16:00

Mladinski svet Ljutomer; VGC Ljutomer

DO v Sloveniji

Na kaj najprej pomislite ob izrazu družbena odgovornost?

V raziskavi o konceptu osebne družbene odgovornosti, ki jo je družba Mediana izvedla za Lidl Slovenija in v kateri je sodelovalo skoraj 900 oseb, se je izkazalo, da anketiranci družbeno odgovornost najpogosteje razumejo kot odgovornost do okolja, družbe, družbeno odgovornost podjetij in politično odgovornost.

Premalo moči: Skoraj četrtina anketirancev meni, da sami ne morejo prispevati, oz. lahko le malo prispevajo k ciljem trajnostnega razvoja. Večinoma kot glavni razlog navajajo, da niso v poziciji moči, pa tudi, da je njihov prispevek le malenkosten in da bi morali sodelovati vsi.

Velik potencial: Na drugi strani skoraj tretjina anketirancev meni, da lahko sami (zelo) veliko prispevajo k doseganju ciljev trajnostnega razvoja.

Trajnostni cilji: Kot najpomembnejše cilje trajnostnega razvoja označujejo dostop do vode, odpravo lakote, ohranjanje oceanov in drugih morskih virov ter spodbujanje trajnostne in vzdržne gospodarske rasti.

Posameznikovi koraki: Anketiranci najpogosteje navajajo, da v gospodinjstvu ločujejo in reciklirajo odpadke, pijejo tekočo vodo ter so pozorni, da ne zavržejo preveč hrane. [Več](#). Vir: siol.net

»Prekarnost in družbena negotovost,« omizje na EF UL

“Čas je za spremembe... In prekarnost je merilo sprememb... prekarnost je nekakšna sfiga naše prihodnosti,” je zgolj nekaj misli, ki jih je na začetku [omizja](#), ki je potekalo 24. aprila 2018, na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani (UL) izrekel prof. dr. Bogomir Kovač. Povod za omizje je bila izzivalna tema o aktualizaciji prekarnosti, izhodišča pa je ponudil obsežen zbornik z naslovom Prekarnost in družbena odgovornost.” Razpravljavci, dr. **Anja Kopač Mrak**, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, **Zdravko Počivalšek**, minister za gospodarski

razvoj in tehnologijo, **Lidija Jerkič**, predsednica Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, mag. **Sonja Šmuc**, generalna direktorica GZS, prof. dr. **Metka Tekavčič**, Ekonomska fakulteta UL, prof. dr. **Bogomir Kovač**, Ekonomska fakulteta UL, in prof. dr. **Ivan Svetlik**, Fakulteta za družbene vede UL, so pojasnjevali odnos države, politike do prekariata, slišali smo, kako se z njim spopadajo v sindikatih, kaj pomeni naraščanje prekariata v gospodarstvu in kakšne utegnejo biti dolgoročne posledice. Ker pri vprašanjih prekarnosti ne gre zgolj za politični in gospodarski vidik pojava, pač pa je še kako pomembna analiza stroke, so predstavniki akademije nadrobneje orisali vzroke za nastanek in spregovorili o kratkoročnih in dolgoročnih posledicah, ki utegnejo biti neljube za družbeni razvoj. Tudi voditelj omizja, **Črt Poglajen**, ki je tudi urednik omenjenega zbornika ter urednik prve spletne strani prekarne delo, si prizadeva spodbujati širok javni dialog o temi. S tem naj bi postala prekarnost bolj razumljena, hkrati pa naj bi se angažiralo intelektualno proučevanje odnosa med delom in kapitalom. Vir: Agencija za promocijo, znanosti, kreativnosti in inovativnosti

7. Krkin teden humanosti in prostovoljstva

Tudi letos so Krkini sodelavci v Krkinem tednu humanosti in prostovoljstva, ki so ga organizirali že sedmič zapored, pomagali ljudem v stiski ter krepili vrednote prostovoljstva, humanosti in medsebojne pomoči po vsej Sloveniji pa tudi širše. Vsako leto se akciji pridruži tudi vse več sodelavcev iz podjetij in predstavništev v tujini. Pod sloganom Tudi dobrodelnost je del nas se je tako med 9. in 14. aprilom dobrodelnih dejavnosti udeležilo 1100 sodelavcev prostovoljcev. Mnogo krkašev je darovalo kri, številni pa so prispevali oblačila, igrače, obutev, živila, knjige in druge potrebščine za odrasle in otroke ter hrano za male živali. V tednu dni so darovali 120 litrov krvi, zbrali skoraj 4 tone potrebščin in 350 kilogramov hrane za male živali. Družili so se s stanovalci 31 domov za starejše ter varovanci in učenci 10

varstveno-delovnih centrov, šol s prilagojenimi programi ter nekaterih drugih zavodov in ustanov po vsej Sloveniji. Pomagali so tudi pri urejanju okolice v ljubljanskem živalskem vrtu. Dobrodelni teden so 14. aprila zaokrožili z dnevom odprtih vrat za slušatelje Univerze za tretje življenjsko obdobje ter za zaposlene v humanitarnih ustanovah, domovih starejših in drugih zavodih, s katerimi sodelujemo v akciji. [Več](#) spletna stran Krka

Roman Jerala s Kemijskega inštituta med prejemniki prestižnih subvencij za priznane raziskovalce

Evropski raziskovalni svet bo 269 višjim raziskovalcem v Evropi namenil 653 milijonov evrov za uresničitev njihovih ustvarjalnih zamisli, ki bi lahko imele velik vpliv na znanost, družbo in gospodarstvo. Vsak projekt bo prejel **do 2,5 milijona evrov** podpore. Med prejemniki prestižne subvencije za priznane raziskovalce je tudi **Roman Jerala s Kemijskega inštituta v Ljubljani**, ki razvija **novi generaciji umetnih bionanostruktur**. V zadnjih letih so slovenski raziskovalci pod vodstvom **Romana Jerale** razvili **novi vrsto sintetičnega proteina**, ki se je zmožen sestaviti znotraj celic in tvoriti proteinske kletke.

Iznajdba nove metode načrtovanja proteinskih nanostruktur, ki so jo poimenovali **proteinski origami na osnovi obvitih vijačnic**, odpira velike možnosti za nadaljnji razvoj in uporabo v znanstvene in medicinske namene. Vir: spletna stran **Predstavnosti Evropske komisije v Sloveniji**

Ocena političnih programov strank glede na DO

Državnozborske volitve bodo 3. junija 2018. To bodo tretje predčasne volitve v zgodovini Slovenije. V koordinacijskem odboru Družbena odgovornost, ki ga sestavljajo dr. Rado Bohinc, dr.

Stane Pejovnik, mag. Tomaž Poglajen, dr. Ivan Svetlik, dr. Niko Toš in dr. Vito Turk, so se dogovorili, da bodo presojali politične programe parlamentarnih strank po kriterijih 10 zahtev družbene odgovornosti.

Ocena političnih programov glede na 10 zahtev družbene odgovornosti bo javnosti predstavljena **v sredo 9. maja 2018** v prostorih FDV UL, Inštituta za javno mnenje, Sončna soba. Namen presoje političnih programov je artikulirati ključna vprašanja družbene odgovornosti v kontekstu političnih programov in pozornost politike usmeriti ali preusmeriti k reševanju le-teh. Zato vas vabijo, da skupaj presodite politične programe in zavzame stališče do njih. Za več informacij in tabelo, ki je pripravljena v ta namen in sestavljena tako, da so navpično razvrščene strukturirane zahteve, vodoravno pa politične stranke, pišite na druzbenadogovornost.info@gmail.com.

Hrana sodi na krožnik, ne v smeti!

V Sloveniji vsak posameznik na leto zavrže najmanj 80 kilogramov hrane, kar je tretjina kupljene oziroma pripravljene hrane. Vrednost zavržene hrane na letni ravni znaša med 200 in 500 eur na gospodinjstvo. Največ zavržemo kruha, sadja, zelenjave, mlečnih izdelkov in ostankov kuhane hrane.

Najpogostejši razlogi so: preveč nakupljenega, preveliko pakiranje, plesnivost in pretečen rok uporabe.

Cilj projekta »Hrana sodi na krožnik, ne v smeti!« je zmanjšati in preprečiti nastajanje zavržene in odpadne hrane v občini Brežice tako v gospodinjstvih kot v vzgojno-izobraževalnih institucijah in gostinskih obratih. Z načrtnim nakupovanjem hrane lahko privarčujemo od 200 do 500 eur na leto.

Zavedajte se posledic in spremenite svoje navade. Pri podjetju [Komunala Brežice](#) so pripravili nasvete, kako do manj zavržene hrane, navodila za pravilno shranjevanje živil in recepte. Najdete jih [tu](#).

Predstavitev projekta UMETNOST NA OTIP - SENZORIČNA UMETNOST

V okviru projekta UMETNOST NA OTIP - SENZORIČNA UMETNOST smo v mesecu aprilu 2018 v svet gledališča in opere popeljali skupino 50 slepih in slabovidnih s spremljevalci, ki so imeli možnost spremljati Bellinijevo opero *Mesečina* od začetka samih vaj, obiska zakulisja, otipa kostimov in rekvizitov in same izvedbe predstave. V okviru projekta bo natisnjen tudi gledališki list v brajlici, ki bo služil tako videčim, kakor tudi slepim, kot sporočilni medij. Gre za družbeno odgovorno socialno inovacijo, kot je v Sloveniji še nismo doživeli.

Na pobudo Boruta Ambrožiča, predsednika Zveze Slovenska unija pacientov (krajše; Zveza SUP), člana Sveta invalidov MO Maribor ter predsednika Komisije za razvoj nevladnih organizacij v MO Maribor je prišlo do sodelovanja Zveze SUP, Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Maribor (MDSS Maribor) ter Slovenskega nacionalnega gledališča Maribor (SNG Maribor) v projektu, ki smo ga nosilci projekta poimenovali »SENZORIČNA UMETNOST - UMETNOST NA OTIP«. Zaradi svojih omejitev nimajo vsi v družbi enake dostopnosti do informacij in kulturnih dobrin.

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Maribor (MDSS MB) je nevladna in neprofitna invalidska organizacija, ki deluje v javnem interesu na področju sociale, zdravja in kulture ter izvaja programe in storitve za ljudi z okvaro vida. Danes je v Medobčinsko društvo slepih vključenih 804 oseb od tega 548 slepih in 247 slabovidnih. MDSS Maribor izvaja šest posebnih socialnih programov za slepe in slabovidne: Preprečevanje in blaženje socialnih ter psihičnih posledic izgube vida, Usposabljanje za aktivno življenje slepih in slabovidnih, Podpora in usposabljanje slepih in slabovidnih oseb pri uporabi tehničnih pripomočkov, Šport, šah in rekreacija slepih in slabovidnih, Osebna asistenca in pomoč slepim in slabovidnim osebam ter Izobraževanje, opismenjevanje in izvedba kulturnih aktivnosti za slepe in slabovidne.

Vsak šesti prebivalec Evropske unije trpi za lažjo ali težjo obliko invalidnosti, kar pomeni, da se približno 80 milijonov posameznikov pogosto ne more v celoti vključiti v družbo. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije je skoraj 10 odstotkov oz. 600 milijonov ljudi na svetu invalidnih. Vzpostavljane družbe, ki vključuje vsakogar, ne prinaša samo tržne priložnosti in spodbuja inovacije, pač pa krepi vlogo invalidov, da lahko v celoti uživajo svoje pravice ter v celoti izkoristijo sodelovanje v družbi. Strategija Evropa 2020 nudi okvir za ukrepanje, ki zagovarja popolna gospodarsko in družbeno udeležbo invalidov.

Na področju dostopa do fizičnega okolja, prevoza, informacijskih in komunikacijskih tehnologij in sistemov ter drugih objektov in storitev še vedno obstajajo velike ovire. Še vedno obstaja mnogo ovir, ki invalidom preprečujejo, da bi v celoti uveljavljali svoje temeljne pravice in omejujejo njihove možnosti, da bi enako kot drugi sodelovali v družbi. Med njimi je tudi pravica do prostega gibanja, do izbire, kje in kako živeti, ter pravica do popolnega dostopa do rekreacijskih, športnih in kulturnih dejavnosti. Dostopnost ne zajema le dostopa do grajenega okolja in odprave arhitektonskih ovir, temveč tudi dostop do informacij oz. komunikacij in s tem omogoča invalidu vključitev v vse sfere človekovega življenja, tudi kulturne.

S cilji, kako za invalide ustvarjati enake možnosti na vseh področjih življenja, se ukvarja tudi Zakon o izenačevanju možnosti invalidov (ZIMI). V četrtem odstavku 3. člena zakon navaja, da med načrtovane dejavnosti za zagotavljanje enakih možnosti spadajo tiste, s katerimi se omogoči, da so različni deli družbe in okolja, kot so javne službe, grajeno okolje, blago in storitve, namenjene javnosti, informacije, komunikacije ipd., dostopni vsem, predvsem invalidom. V Nacionalnem programu za kulturo 2014–2017, ki ga je Vlada RS sprejela 9. 1. 2014, najdemo v poglavju »Kulturno udejstvovanje« zapisano, da je kultura ogledalo naših vrednot in našega sveta. Zato je treba z ustrezno kulturno politiko omogočiti vsem ljudem enake možnosti dostopanja do kulture in njene ga sooblikovanja.

Slednjega se zavedajo tudi v SNG Maribor. Prav zato so sprejeli pobudo sodelujočih partnerjev v projektu »SENZORIČNA UMETNOST - UMETNOST NA OTIP«, s katerim na praktični ravni odpravljamo »komunikacijske ovire«, s katerimi se soočajo slepi in slabovidni. V okviru projekta bomo v svet gledališča in opere popeljali skupine slepih, ki bodo imeli možnost spremljati operno predstavo od začetka samih vaj, obiska zakulisja, otipa kostimov in rekvizitov in same izvedbe predstave. V okviru projekta bo natisnjen tudi gledališki list v brajlici, ki bo služil tako videčim, kakor tudi slepim, kot sporočilni medij.

SNG Maribor še naprej ostaja odprta kulturna ustanova, ki s svojo produkcijo nenehno plemeniti slovenski kulturni prostor in premika meje mogočega, ne samo v uprizoritveni umetnosti, ampak tudi v družbi, bodisi z idejami, kreativnostjo ali s svojim družbenim angažmajem. SNG Maribor ki pod eno streho združuje Dramo, Opero, Balet in Festival Borštnikovo srečanje, je prostor srečevanj ljudi, idej ter sobivanja različnih dialogov, jezikov, kultur in uprizoritvenih poetik ter zatočišče duha in promotor novih idej za naš boljši jutri.

Borut Ambrožič, pobudnik in vodja projekta

Sprejet Zakon o nevladnih organizacijah

Parlament je 20.3.2018 sprejel [Zakon o nevladnih organizacijah](#). V veljavo bo predvidoma stopil sredi aprila.

KAJ PRINAŠA?

- Jasno definicijo, koga lahko štejemo za nevladno organizacijo in koga ne,
- vzpostavitev posebnega proračunskega sklada za razvoj NVO, kamor se avtomatsko steka ne(u)-porabljeni del dohodninskih donacij (trenutno gre za cca. 5 mio evrov letno),
- vsem nevladnim organizacijam ne glede na področje njihovega delovanja omogoča pridobitev statusa delovanja v javnem interesu (to možnost so doslej imela samo društva),
- nevladne organizacije, ki imajo status delovanja v javnem interesu, po novem poročajo ministrstvu vsako dve leti in ne več letno,
- poenostavitev poročanja nevladnih organizacij, ki imajo status delovanja v javnem interesu, tako da jim ne bo potrebno pošiljati več obsežnih poročil s prilogami, temveč samo dokazila o doseganju predpisanih dosežkov,
- nevladne organizacije, ki imajo status delovanja v javnem interesu, imajo prednost na javnih razpisih iz državnega proračuna,
- enotno (spletno dostopno) evidenco vseh nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu,
- pravno podlago za javne razpise, namenjene razvoju in podpori nevladnih organizacij,
- jasno zakonska opredelitev horizontalnih mrež, regionalnih stičišč in vsebinskih mrež, kar pomeni tudi določeno priznanje pomembnosti njihovega položaja pri razvoju NVO,
- nalaga vladi redno pripravo strategij razvoja NVO in programov razvojnih ukrepov.

Zakon ima dolgo brado, pobude zanj so stare več kot deset let, a je šele aktualni minister za javno upravo prepoznal pomembnost zakona in ga vključil v svoj program. Pripravljalo se ga je tri leta, za izhodišče je bil vzet osnutek, ki je bil pod koordinacijo CNVOS pripravljen znotraj nevladnega sektorja v 2012, sam postopek pa je Služba za NVO z ministrstva peljala zelo in zgledno odprto in vključujoče, tudi delovna skupina je bila sestavljena pol-pol, pol nevladnikov, pol predstavnikov ministrstev.

Pomembno dopolnitev je zakon dobil v parlamentarni proceduri. Izvorni vladni predlog ni vseboval ustanovitve proračunskega sklada, ker mu je odločno nasprotovalo finančno ministrstvo, temveč je nekako kompromisno samo govoril o tem, da se na proračunskih postavkah pristojnega ministrstva zagotavljajo sredstva za razvojne ukrepe. Tem je zato grozilo, da bodo ostajali nerealizirani, kot se to pogosto zgodi ukrepom, za katere se vnaprej ne zagotovi proračunskih sredstev. Na državni zbor je bila zato naslovljena skupna nevladniška pobuda, da se zakon amandmira.

Za sprejem dopolnila se je v parlamentu zelo odločno zavzel in angažiral poslanec Jani Möderndorfer, z njim je naposled soglašalo tudi ministrstvo za javno upravo, tako da ga je potem matično delovno telo pred tremi tedni z glasovi vseh koalicijskih članov tudi soglasno potrdilo.

Dopolnjen predlog je moral nato prestati še dve glasovanji celotnega državnega zbora. Nasprotovali so mu samo poslanci SDS, ki so v drugem branju celo predlagali amandma, s katerim bi sklad za razvoj NVO iz zakona zopet izpadel. A neuspešno, saj jih ni podprla nobena druga poslanska skupina.

Vir: CNVOS

Prihodnost razvoja nevladnih organizacij

O vlogi, delovanju in regulaciji nevladnih organizacij je tekla beseda na okrogli mizi, ki je 4. aprila 2018 v organizaciji **Zavoda 14** potekala v prostorih Fakultete za upravo UL. Različni deležniki so na dogodku predstavili svoje poglede na trenutno stanje, ureditev področja nevladnih organizacij s svežim Zakonom o nevladnih organizacijah ter izpostavili ključne priložnosti in izzive razvoja slovenskega nevladnega sektorja v bližnji prihodnosti.

Na dogodku je uvodoma glavni gost **Boris Koprivnikar, minister za javno upravo**, povedal, da so po njegovem mnenju nevladne organizacije pretirano podcenjene, saj je nevladni sektor ključni segment, ki družbi kaže kompas in nastavlja ogledalo. Zato je minister zadovoljen, da je bil sprejet nov zakon, ki v področje prinaša več reda. Želja ministra je, da se nevladni sektor prične med seboj povezovati, se financirati iz različnih virov, postati bolj profesionalen in močnejši.

V okviru omizja z naslovom »**Kako do opolnomočenja in transparentnosti delovanja nevladnih organizacij?**«, ki ga je povezoval Gregor Plantarič iz Zavoda 14, so sodelovali Anita Ogulin, Zveza prijateljev mladine Ljubljana Moste Polje, Goran Forbici, direktor CNVOS, Tereza Novak, izvršna direktorica Slovenske filantropije, Breda Krašna, Zveza prijateljev mladine Slovenije, dr. Nejc Brezovar, državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo, Erika Lenčič Stojanovič, vodja služba za nevladne organizacije na Ministrstvu za javno upravo, in Jani Möderndorfer, poslanec Državnega zbora RS.

Anita Ogulin, Zveza prijateljev mladine Ljubljana Moste Polje, je poudarila, da ves čas razvoja Slovenije ugotavlja, da nevladni sektor v državi predstavlja nov socialni steber. V tem času so na Zvezi podali že 40 pobud za sistemske spremembe, ki niso bile uslišane, zato je hvaležna za nov zakon. Poudarila je tudi izjemno odgovornost Zveze do prejemnikov pomoči na eni strani in donatorjev na drugi. Celo ten nevladni sektor je pozvala, da postane povsem odkrit pri prikazovanju stroškov svojega delovanja, saj se o tem sedaj ne govori predvsem iz strahu, da bi izgubili donatorje. Izpostavila je tudi problem birokratizacije, ki jo nevladni sektor ne zmore, in kot primer navedla, da je za prejetih 800 evrov sredstev potrebno napisati 70 strani poročila.

Goran Forbici, direktor CNVOS, je ocenil, da novi zakon daje dobro podlago za prihodnji razvoj nevladnega sektorja in da je potrebno vlagati ne le v samo dejavnost organizacij, ampak tudi v infrastrukturo in razvoj. Po njegovem mora biti cilj, da je sektor čim bolj profesionaliziran, saj praksa iz tujine kaže, da več ko imajo nevladne organizacije zaposlenih ljudi, več imajo tudi prostovoljcev. Poudaril je, da na področju športa, kulture, socialnega varstva, človekovih pravic, dela z otroki država že dobro sodeluje

za nevladnimi organizacijami, področje dolgotrajne oskrbe pa je še vedno zelo pereče.

Tereza Novak, izvršna direktorica Slovenske filantropije, je menila, da so prostovoljne organizacije izjemen potencial za državo in predstavljajo zdravo socialno jedro države. Navedla je primer bolniških združenj, ki pomembno prispevajo k blaženju stisk ljudi ter posledično k temu, da ima država manj stroškov z zdravstvom. Poudarila je, da je v okviru nevladnih organizacij ogromno prenosa znanja ter drugih neizmerljivih učinkov, ki državo bogatijo. Po njeni oceni pa se žal nevladne organizacije prepo-gosto obravnava kot nekoga, ki hoče državo izkoristiti, zato je pozvala k tvornemu sodelovanju, ki bo ustvarilo zaupanje.

Breda Krašna, Zveza prijateljev mladine Slovenije, je predstavila svojo Zvezo in izpostavila, da za nje-no delovanje potrebujejo profesionalen kader, za katerega ni dostojno in dopustno, da prejema mini-malno plačo. Opozorila je na birokratizacijo delovanja in poudarila, da se pri njih od desetih zaposle-nih kar osem ukvarja s pripravo poročil in evidenc. Povedala je tudi, da se Zveza prijateljev mladine v preteklosti ni toliko ukvarjala s humanitarnostjo, kot se sedaj. Podprla je idejo, da se o delovanju ne-vladnih organizacij izobražuje – ne le na fakultetah, ampak tudi v osnovnih in srednjih šolah.

Dr. Nejc Brezovar, državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo, je izrazil zadovoljstvo glede spre-jetja novega zakona, ki je bil pripravljen v partnerskem odnosu in v državnem zboru sprejet soglasno. Država je po njegovem s tem priznala družbeno korist organizacij, ki delujejo na različnih področjih. Povedal je, da so zakon pripravljali dve leti, saj je pri nastanku sodelovalo veliko deležnikov. Po njego-vem je novi zakon podlaga, da vlada sprejme strategijo razvoja o tem, kako vidi javni interes v okviru nevladnih organizacij. Nevladne organizacije je pozval, da s prejemom sredstev na osnovi novega za-kona pokažejo tudi svojo odgovornost. Poudaril je tudi, da kakršnikoli pritiski na nevladne organizacije niso primerni, saj le-te niso podaljšana roka države.

Erika Lenčič Stojanovič, vodja služba za nevladne organizacije na Ministrstvu za javno upravo, je predstavila, kako je nastajal zakon in povedala, da je bila participativnost ena od vrednot, ki so jih vo-dile pri njegovi pripravi. Povedala je, da zakon daje realen okvir za uresničevanje strategije. Nevladne organizacije je povabila, da se obrnejo na njihovo službo, da jim ta pomaga pri njihovem delovanju oz. uvajanju sprememb, saj je pomembno, da se povezujejo.

Jani Möderndorfer, poslanec Državnega zbora, je kot vlagatelj predloga novega zakona v državnem zboru nevladne organizacije pozval, naj se na poslance ne obračajo samo, kadar imajo probleme, am-pak naj skrbijo za stalno promocijo svojih aktivnosti, ker je pomembno izobraževati o tem, da njihovi programi niso samo dobrodelni, ampak človekoljubni, izobraževalni, preventivni... Po njegovem je po-trebno prenehati razlikovati med bolj in manj pomembnimi nevladnimi organizacijami ali jih ločevati politično, saj niso od nikogar. Javnost mora po njegovem prepričanju začeti razumeti in sprejemati tudi dejstvo, da pri delovanju nevladnih organizacij nastajajo stroški.

Nevladne organizacije (NVO) predstavljajo pomemben segment slovenske družbe in ključno vplivajo na družbeno povezanost, solidarnost ter imajo potencial za nadaljnji razvoj. Obstoječa široka mreža NVO v Sloveniji, pestrost njihovih organizacijskih oblik, kadrovski (profesionalni in predvsem prostovoljski) potencial ter lastni finančni viri predstavljajo dobro osnovo za širitev obsega socialnih in drugih stori-tev v skladu s potrebami prebivalcev ter za delen prenos teh storitev iz javnega v nevladni sektor. Zara-di izjemnega pomena NVO v družbi pa je potreba po zakonski ureditvi njihovega delovanja nujna, saj bomo le tako lahko zagotovili boljšo povezanost in učinkovitost njihovega delovanja ter krepitev in optimizacijo sodelovanja z državo. Z omizjem so želeli predstaviti poglede različnih deležnikov na pre-dlagano ureditev področja NVO, ki je predvidena v Zakona o nevladnih organizacijah ter izpostaviti ključne priložnosti in izzive razvoja slovenskega nevladnega sektorja v bližnji prihodnosti.

Zavod 14, zavod za sožitje in napredek

Dobrodošli na IOCTI 2018 | Bled, Slovenija

7 - 14 oktober 2018

IOCTI (intenzivno usposabljanje za organizacijske sistemske postavitve) je celovit program usposabljanja z inovativnimi sistemskimi orodji za uporabo pri svetovalnih dejavnostih, načrtovanju upravljanja sprememb in razvojnih procesih v podjetjih, ustanovah, skupinah in posameznikih.

Dogodek s prvovrstnimi mednarodnimi trenerji in udeleženci iz vsega sveta ponuja enkratno priložnost za izredno bogato in globoko izmenjavo znanja, izkušenj in pristopov.

Prvi IOCTI je bil organiziran leta 2004 v Amsterdamu, njegov pobudnik in vodja je bil Jan Jacob Stam, ustanovitelj nizozemskega Inštituta Bert Hellinger. Tudi drugo srečanje, leta 2006, se je odvijalo tam. Leta 2008 in 2010 je bila država gostiteljica Mehika, na čelu s Katio del Rivero, direktorico podjetja Visión Sistémica. Leta 2012 je dogodek potekal v Baskiji, njegov vodja pa je bil Guillermo Etchegaray, direktor podjetja Geiser Works.

V letu 2014 in 2016 se je lokacija preselila v Južno Ameriko. V Urugvaju je IOCTI organizirala in vodila skupina Foco Sistémico. Takrat smo govorili o "odprtem IOCTI-ju, odprtem za dialog v svetu, ki nas spreminja". Ob koncu dogodka smo spoznali, da se IOCTI spreminja.

V letu 2018, v času globoke in razvojne preobrazbe, bo IOCTI doživel svojo 8. različico.

**Inštitut za sistemske postavitve
je organizator tega velikega dogodka v osrčju Evrope,
v Sloveniji na Bledu
od 7. do 14. oktobra 2018.**

Vir: Inštitut za sistemske postavitve in IOCTI 2018

IRDO intervju: Marko Pogačnik

»Narava je tisočkrat več, kot si mislimo«

Marko Pogačnik je bil 5. februarja 2016 imenovan za 56. Unescovega umetnika za mir. Naziv je prejel v Parizu ob posebni slovesnosti na ministrstvu za kulturo iz rok aktualne direktorice Unesca Irine Bokove.

Z ženo Mariko in hčerami Ajro, Nike in Ano je razvil novo umetniško prakso, imenovano »litopunktura«, v kateri postavlja kamnite stebre na izbrane točke v zaključeni pokrajini. Leta 1991 je za pregledno razstavo v Moderni galeriji v Ljubljani prejel nagrado Prešernovega sklada. Je oblikovalec grba Republike Slovenije.

Marko, ste pisatelj, kipar, geomant, mož, oče, dedek, predsednik društva in še marsikaj. Kako zaznavate trenutne spremembe v svetu in v naravi?

Opozarjam, da se s svojim zaznavanjem ne prilagam utečenim normam. Vidim, da je prostor v katerem živimo, kot civilizacija domala izprazen. Je komaj kaj več kot prazna lupina. Izpraznili smo ga s svojim načinom življenja, ki že davno ni več povezan s pretoki resničnosti. Gibljemo se v lastnem umsko ustvarjenem prostoru, življenje pa vedno bolj teče mimo nas. Od tod ti nenavadni, pogosto grozljivi pojavi, kot so zdajšnje vojne ali nesreče v naravi.

Kaj bi sporočili bralcem, kakšen odnos do narave naj vzpostavimo, da bo vsem lažje živeti?

Naravo je treba čisto na novo opaziti in ji nameniti našo pozornost in srčno ljubezen. Narava je tisočkrat več, kot si mislimo. Je živo in inteligentno bitje in Zemlja seveda tudi. To so modra, milijarde let stara bitja in predvsem jim je treba prisluhniti, tudi ponovno odkriti svoje mesto znotraj njunega organizma.

Ali so transformacije v tem času kaj posebnega, ali je to le del procesa življenja narave in s tem tudi človeka?

V naravi se res vsak trenutek nekaj spreminja. Obstajajo pa daljnosežne spremembe, ko se menjajo cikli, znotraj katerih se odvija razvoj Zemlje, in s tem se tudi vzpostavljajo pogoji človeške eksistence. Moj uvid pravi, da se nahajamo sredi takšne menjave dveh makro-ciklusov. Dolgo obdobje hierarhičnega reda v družbi in vesolju, ki ga zaznamujejo sile moškega principa, se umika. V ospredje prihaja žensko počelo, temelječe na srčnih vrednotah in horizontalni vse-vključujoči ureditvi sveta. Meje med vidnimi in nevidnimi svetovi padajo, s čimer se odpirajo možnosti, da se Zemlja in z njo človeštvo vzpostavi kot prostor miru in sožitja različnih svetov

in bitij.

Kaj trenutno počnete, kaj ste napisali pred kratkim?

V tisk dajem dve knjigi, napisani lani in letos pozimi. Namen "Slovenije čudežne" je na 540 straneh velikega formata pokazati Slovenijo v njeni več-dimenzionalni postavi na poti od pokrajine do pokrajine in od kraj do kraja vzdolž treh osi izvirajočih iz pravzorca Triglava – potem pa še vzdolž novo odkrite "modre osi", ki Slovenijo prečka diagonalno od Goriškega do Benetk. Druga knjiga "Zemlja se spreminja in mi z njo" je nekakšen strip, kjer rišem in komentiram svoje sanje med letoma 1997 in 2017, tiste, ki se nanašajo na omenjene spremembe pri menjavi obeh makro-ciklov.

Veliko potujete po svetu, kakšne kulturne razlike zaznavate in kje bolj spoštujete naravo?

Ne morem ločiti. Kamor pridem po svetu, povsod najdem močne peščice ljudi, ki sledijo spremembam in so pripravljeni pomagati pri prehodu.

Zakaj radi živite v Sloveniji?

Slovenijo občutim kot svoj dom in skušam narediti vse, kar morem, da bi bila uglasena s kozmičnimi premiki, ki zaznamujejo naš čas.

Vodite Društvo za sožitje človeka, narave in prostora VITAAA, kaj počnete v njem?

Naša dejavnost obstaja iz časa slovenske osamosvojitve. Od tedaj smo izvedli okrog 180 delavnic zdravljenja prostora domala povsod po Sloveniji. S pojmom zdravljenja prostora mislim na preobrazbo travm in blokad, ki so domovino zaznamovale v bližnji in daljni preteklosti. Skoraj vsako leto izklešemo in postavimo tudi kakšno kompozicijo akupunkturnih kamnov. Njihov namen je aktivirati ustvarjalne potenciale krajev in pokrajin – tam seveda, kjer

smo povabljeni. Zadnja knjiga, ki smo jo izdali, je moje "Vesolje človeškega telesa". Tudi šolamo odrasle za poglobljen odnos do Zemlje in njenih bitij.

Vsa vaša družina se nekako povezuje z naravo - kaj se lahko naučimo še od drugih vaših družinskih članov?

Naj omenim delo svoje in Marikine hčerke Ane. Že od malega se zna pogovarjati z bitji drugih razsežnosti. Njena zadnja knjiga, ki je izšla pri Beletrini, se imenuje "Zemlja nas ljubi". Zapisala je pisma različnih krajev po svetu, naslovljena na človeški rod. Bitja različnih krajev potrjujejo, da imajo človeka radi in obžalujejo, da človek sam ne pozna in ne živi svojih lastnih kvalitete.

Ste zadovoljni s tem, kar ste naredili doslej? Če bi še enkrat lahko izbirali med odločitvami, bi kaj naredili drugače in, če da, kako?

Skušam biti odgovoren do svojega življenja in se hkrati zavedam, da so nepopolnosti, ki se mi dogajajo, priložnost za učenje in za rast. Ničesar ne bi spremenil.

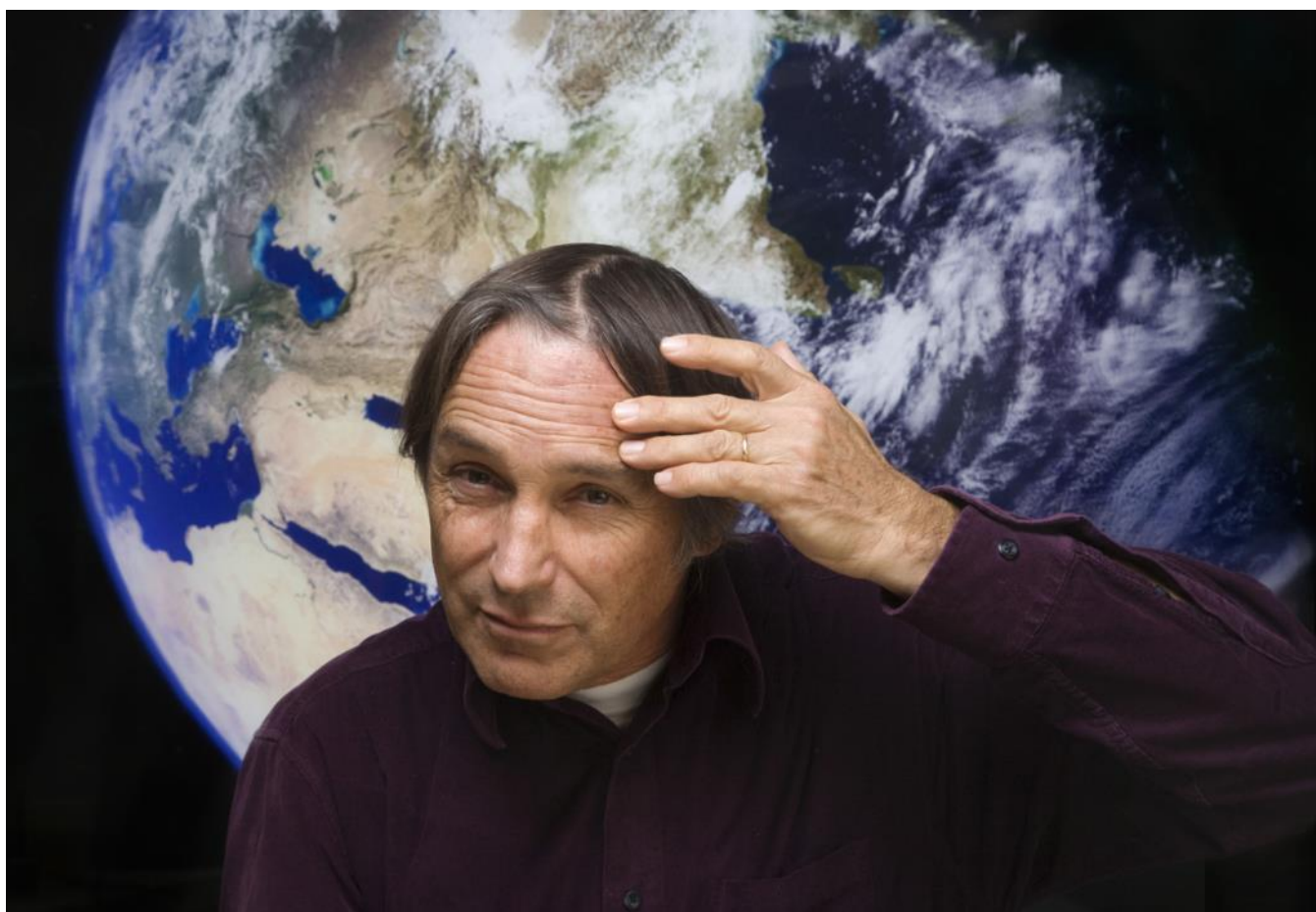
Ali vam je kdaj žal, da ste oblikovali grb RS?

Vaše delo je veliko več grba, ki se ga izkorišča, tudi za politična obračunavanja. Komu to koristi?

Sto procentno stojim za grbom kakršen je. Uteme-

ljen je na mojih poglobljanjih v bistvo Slovenije in po drugi strani na zamisli arhitekta Jožeta Plečnika, da Triglav postane simbol slovenskega prostora. Leta 1936 je dal grb s Triglavom izklesati na hrbtu plašča Madone, ki stoji pred župno cerkvijo na Bledu. Le da je pri njemu nad Triglavom ena sama šeststerokraka zvezda, jaz pa sem se odločil za tri, kot so na grbu Celjskih grofov. Predvsem sem se ukvarjal z geometrično kompozicijo grba, ki zagotavlja, da sta v slovenskem prostoru Nebo in Zemlja neločljivo povezana med sabo kot zagotovilo trajnostne sreče za vsa bitja. Od osamosvojitve naprej sem naredil okrog 180 delavnic s kraji in pokrajinami na domala vseh koncih Slovenije, da bi bila vsebina, ki jo označuje grb čim bolj ozemljena. Ostra nasprotovanja in poskuse spreminjanja grba vidim pozitivno. Moje več kot pol stoletne izkušnje z umetnostjo pravijo, da je grb na svojem mestu, ker se ga kar naprej hoče nekdo znebiti.

Kaj bo vaš naslednji projekt, kje vas najdemo? Do novembra sem ves čas na poti okrog svojih projektov – z vmesnimi kratkimi postanki doma. Največ je delavnic za prenovno matrike miru. Letos sem jih že vodil v Indiji (Auroville), v Izraelu na Golanski planoti, v Nijmegnu na Nizozemskem in Freiburgu v Nemčiji. Naslednja pa je v Moskvi.

Integralna serija

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja

V čedalje večji meri se soočamo z mnogoterimi, raznolikimi izzivi – od svetovnih do evropskih, slovenskih, lokalnih; od podnebnih sprememb do ekonomskih problemov.

Zato je nujen drugačen pogled na svet okrog nas, nov način razmišljanja in delovanja, preseganje kalupov...

Celosten pogled, ki nam bo pomagal, da elemente, ki jih že imamo, vidimo v novi luči, na drugačen in celosten način povežemo, prepletemo, stkemo – PAMETNO INTEGRIRAMO.

Drobce rešitev, ki bodo dobre za vse, imamo pred seboj, živimo z njimi – tu, v Sloveniji in Evropi.

Ker »nič ni tako praktično kot dobra teorija« (Lewin), predstavljamo NAČELA, po katerih je mogoče oblikovati nov, celosten konceptualen okvir; pravzaprav lahko vodijo do različnih teorij. In ta načela nas lahko pripeljejo do TEORIJE INTEGRALNEGA RAZVOJA avtorjev Ronnieja Lessema in Alexandra Schiefferja.

Praktični primeri njene uporabe z odličnimi praksami (večina iz Slovenije) in novi integralni koncepti bodo sestavljali večino od 100 nadaljevanj v seriji »S pametno integracijo do trajnostnega razvoja«. Objavljali jih bomo v naslednjih nekaj mesecih, praviloma vsak dan od ponedeljka do petka. S pomenbnim sporočilom, da je nujno pametno povezati številna prizadevanja in potenciale za trajnostni razvoj v okviru EU.

Med drugim smo pristop integralnih svetov uporabili pri snovanju novega, trajnostnega modela razvoja za našo državo - poimenovali smo ga Integralna zelena Slovenija. Predstavili smo ga v knjigi Integral Green Slovenia (Routledge, 2016), ki smo jo uredili dr. Darja Piciga, prof. Alexander Schieffer in prof. Ronnie Lessem, napisalo pa poleg nas še 42 slovenskih avtorjev.

Z Integralno serijo se odzivamo na številne pobude, da bi imeli čim več gradiv o Integralni zeleni Sloveniji tudi v domačem jeziku. In integralna zelena pot lahko prispeva tudi k prihodnosti Evrope.

O vsem tem bo v prihodnjih mesecih pisalo več deset avtorjev knjige in drugih integralnih mislecev. Vse to prvič celostno v slovenskem jeziku in edinstveno v svetovnem merilu.

Napisala: Dr. Darja Piciga

**INTEGRALNA
ZELENA
SLOVENIJA®**

Kultura kot četrta razsežnost trajnostnega razvoja

V nedeljo, 22. aprila, smo tudi v Sloveniji obeležili mednarodni dan Zemlje. Letošnje leto je Evropska unija razglasila za Evropsko leto kulturne dediščine. V integralnem duhu povezujemo obe pobudi in predstavljamo razmišljanje o vlogi kulture in kulturne dediščine v trajnostnem razvoju. Pri tem gradimo tudi na predhodnih prispevkih o integralnem zelenem razvoju, zlasti od 38. nadaljevanja dalje, ko raziskujemo potencialne »vzhodnega« sveta, v katerem sta ključna kultura in ozaveščenost (ali duhovnost). Kritično stanje okolja danes in še slabši obeti za prihodnost narekujejo iskanje in povezovanje vseh potencialov za trajnostni razvoj. Kot smo že večkrat povzeli po profesorjih Lessemu in Schiefferju, je prevladujoča ekonomska in razvojna paradigma izrazito zanemarila možnosti in zapostavila vlogo »vzhodne« in tudi »južne« sfere (narava in skupnost). Prevladujoči razvojni model torej vsebuje neravnotežje, zaradi katerega ne more biti trajnosten niti na dolgi rok uspešen. Kot na primer kažejo podatki o okoljskem odtisu, razvite države (vključno s Slovenijo) dosegamo blaginjo (višjo raven družbenega in gospodarskega razvoja) s čedalje večjim obremenjevanjem okolja, države v razvoju pa se po nas »zgledujejo«.

Trajnostni razvoj - razvoj, ki zadovoljuje potrebe sedanjega človeškega rodu, ne da bi pri tem ogrozil možnosti prihodnjih rodov, da zadovoljijo svoje potrebe - po prvotnem konceptu obsega uravnotežen razvoj gospodarstva, družbe in okolja. Zlasti v novejšem času pa najdemo tudi pojmovanja, v katerih se poleg klasičnih treh poudarja tudi kulturno razsežnost.

Več znanstvenikov in institucij na področju trajnostnega razvoja je predlagalo, da se razsežnostim trajnostnega razvoja doda še četrto, saj kaže, da dosedanje tri ne morejo v zadostni meri odraziti kompleksnosti sodobne družbe. Tako je bilo na primer na podlagi delovanja Agende 21 za kulturo in Združenja mest in lokalnih vlad leta 2010 uradno predlagano, da se kultura obravnava kot četrti steber (razsežnost) paradigme trajnostnega razvoja, poleg gospodarske rasti, socialne vključenosti in okoljske uravnoteženosti. Kultura namreč na koncu oblikuje, kaj menimo s trajnostnim razvojem, in določa, kako ljudje delujejo v svetu. Odnos med kulturo in trajnostnim razvojem se obravnava v dveh pomenih: kot razvoj samega kulturnega sektorja (npr. dediščina, kulturne industrije, obrti, kulturni turizem) in z zagotovitvijo ustreznega mesta kulture v vseh javnih politikah, še zlasti tistih, ki so povezane z vzgojo in izobraževanjem, gospodarstvom, znanostjo, komuniciranjem, okoljem, socialno vključenostjo in mednarodnim sodelovanjem. Kultura v vsej svoji različnosti je nujna za odziv na aktualne družbene izzive človeštva. Ustvarjalnost je prepoznana kot neizčrpen vir, ki hrani gospodarstvo in družbo.

V letih 2011 do 2014 je potekal projekt Kulturni kapital šteje (CCC - Cultural Capital Counts) programa Srednja Evropa (financiran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj). Slovenska partnerja v projektu sta bila Lokalna turistična organizacija Bovec in Razvojni center Srca Slovenije. Kot je zapisano v predstavitvi partnerjev na spletni strani projekta:

- ⇒ V prizadevanju, da bi v Bovški deželi ohranili naravno in kulturno dediščino, je dolina Soče s projektom Zgodbe Soče leta 2008 postala »Evropska destinacija odličnosti«.
- ⇒ Rdeča nit območja Srce Slovenije je vsekakor izjemno bogata kulturna dediščina in naravne vrednote.

Eden od rezultatov projekta je bil tudi Strategija kulturnih virov za trajnostni razvoj regij. Avtorji strategije ugotavljajo, da je bila Konvencija Unesca o varovanju nesnovne kulturne dediščine iz leta 2003, poleg omembe pomembnosti nesnovne kulturne dediščine kot temeljnega vodila raznolikosti

kulturnih identitet, prelomna z izjavo o ekonomskem potencialu dediščine kot jamstvu za trajnostni razvoj. Regionalni razvoj, ki temelji na nesnovni dediščini, odpira nove priložnosti za razvoj podjetništva in inovacij ter občutno izboljšuje kakovost življenja, saj izhaja iz ljudi in njihovih potencialov. Koncept CCC (Cultural Capital Counts - Kulturni kapital šteje) razširja ekonomsko teorijo v praktični pristop z namenom doseči trajnostno ekonomsko dinamiko z upoštevanjem regionalnih naravnih virov.

Slika: Rezultati projekta Kulturni kapital šteje v Srcu Slovenije

Bovško deželo in Srce Slovenije lahko, podobno kot Solčavsko (ena od prvih EDEN destinacij v Sloveniji), štejemo za mednarodno priznane primere povezovanja kulturne dediščine in trajnostnega razvoja na lokalni in regijski ravni, ki so nastajali tudi s sredstvi evropskih in drugih mednarodnih programov. Koncept pametne integracije politik EU za trajnostni razvoj, ki smo mu posvetili 45. nadaljevanje, nujno vključuje tudi politiko oživljanja kulturne dediščine. Po drugi strani pa lahko dediščino fužinarstva in druge kulturnozgodovinske vplive v povezavi z naravnim bogastvom prepoznamo v današnjem izjemnem uspehu visokotehnološkega podjetja z notranjim lastništvom Domel iz Železnikov – globalnega razvojnega dobavitelja energetske in snovno učinkovitih elektromotornih pogonov in komponent.

In kako bomo soustvarili več takih uspešnih primerov, ki so omenjeni zgoraj? Prav gotovo moramo začeti tudi z najmlajšimi. Tako kot v vrtcu Otona Župančiča Slovenska Bistrica, kjer so v simpatični knjižici »Kaj se kuha pod Pohorjem« v slovenskem in angleškem jeziku predstavili projekt Živa dediščina. Iz pozabe so iztrgali recepte za tipične jedi svojega okolja, ob tem pa zapisali tudi globoke misli, kot je naslednja: »Naši predniki so živeli v tesni povezanosti z okoljem. Spoštovali so življenje pokrajine in z njo ravnali gospodarno, tudi za prihodnje rodove. Njihov odnos do okolja je bil živ, saj prostor in narava nista le ekonomska in biološka kategorija, temveč živ organizem prepletenih procesov, ki obstaja in se razvija v soodvisnosti.«

Podobno je UNESCO ASP mreža šol Slovenije opredelila, da koncept trajnostnega razvoja pokriva ključna področja, kot so družba, okolje in gospodarstvo, ter kulturo kot temeljno vrednoto. Vrednote, raznolikost, znanje, jeziki in svetovni nazori, povezani s kulturo, pa vplivajo na to, na kakšen način se izobraževanje za trajnostni razvoj izvaja v posameznih nacionalnih okvirih.

Zaključimo lahko, da poleg okoljske, gospodarske in družbene tudi kulturna razsežnost prispeva k uveljavitvi paradigme trajnostnega razvoja, ne nazadnje s prispevki k zelenemu gospodarstvu. Ta zaključek še posebej podpira teoretski okvir integralnega razvoja in integralne ekonomije, ki izhaja iz temeljne predpostavke, da mora vsak socialni sistem za vzpostavitev in ohranjanje trajnosti najti dinamično ravnotežje med svojimi štirimi medsebojno podpornimi in neodvisnimi sferami/sektorji ali sveto-vi« (Jug: sfera narave in skupnosti, Vzhod: kultura in ozaveščenost ali duhovnost, Sever: znanost in tehnologija, Zahod: finance in podjetništvo) in svojim »središčem« (moralnim jedrom). Na tej osnovi mora vsaka kultura razviti sebi lasten ekonomski model, ki naj bo integralen in trajnosten (z zelenim gospodarstvom), da bo lahko dolgoročno vzdržen. Integralno zeleno ekonomijo smo v sodelovanju z avtorjema integralne ekonomije nekako „prevedli“ v politike trajnostnega razvoja, s tem da le-tega opredelimo s štirimi razsežnostmi (tudi kulturno) in posebej poudarimo vrednote trajnostnosti in družbene odgovornosti. Teoretski okvir integralne ekonomije omogoča povezovanje zelenega gospodarstva z drugimi perspektivnimi razvojnimi usmeritvami strategije Evropa 2020 v celosten model za nov pristop v gospodarstvu, utemeljen na temeljnih vrednotah slovenske in evropske kulturne dediščine.

V slovenski kulturni tradiciji najdemo odlične primere gospodarnega ravnanja z viri, na kar je v 33. nadaljevanju opozorila dr. Nevenka Bogataj, tudi soavtorica knjige o Integralni zeleni Sloveniji: ti primeri izvirajo iz vzorcev delovanja skupnosti (družina, kraj) in iz opazovanja, upoštevanja, rabe narave. Ker imamo dolgo tradicijo zlasti v trajnostnem gospodarjenju z gozdovi, ne preseneča, da je gozdarska stroka tudi med pionirji v preučevanju in udejanjanju načel trajnostnega razvoja, pa tudi v ozaveščanju o njih.

Gospodarno ravnanje z viri je torej tisti del slovenske tradicije, ki še upošteva nekdanko odvisnost od naravnih razmer. Tradicije, ki jo v različnih dejavnostih, projektih, programih odkrivamo in povezujemo z gospodarskimi načrti svojega okolja. S posebno skrbjo tudi v študijskih krožkih, ki jih vodi Andragoški center Slovenije in so značilni po samoorganizaciji in vezeh z lokalnim okoljem oziroma domačo kulturo. Med primeri, ki so opisani v citirani knjižici o študijskih krožkih, je mednarodno priznanje doseglo tudi Solčavsko kot »Evropska destinacija odličnosti«.

Ob letošnjem dnevu Zemlje se študijski krožki - ob svoji 25. letnici in skupaj s kulturno in naravno dediščino Slovenije, ki jo odkrivajo in oživljajo za trajnostno prihodnost - predstavljajo na Jakopičevem sprehajališču v Tivoliju v Ljubljani: razstava Študijski krožki v slovenskem prostoru.

Dr. Darja Piciga

Podjetništvo z družbenim učinkom

Program FERFL se nadaljuje

Avtorica teksta in fotografij: Mira Jakupaj, Javni zavod [Cene Štupar](#) – Center za izobraževanje Ljubljana

Na področju podjetništva z družbenim učinkom (socialnega podjetništva) je v Sloveniji v zadnjih letih moč zaznati vse bolj intenziven razvoj. Opazili pa smo, da je kljub velikemu zanimanju ljudi za tovrstno podjetništvo, v slovenskem okolju na voljo bistveno premalo kvalitetnega socialno podjetniškega znanja, ki bi posameznika peljalo od čistih podjetniških osnov, do oblikovanja produkta in vstopa na trg. Zato smo se odločili, da zainteresiranim nosilcem socialno podjetniških idej ponudimo intenziven izobraževalni program, imenovan »Program spodbujanja podjetništva z družbenim učinkom FERFL – Vroče ideje za družbeno odgovorno podjetništvo«.

Z izvajanjem programa FERFL podpiramo posameznike in podjetniške iniciative, ki želijo s svojimi podjetniškimi idejami izboljšati delovanje družbe, v kateri živimo. Organiziramo intenziven in celosten socialno podjetniški izobraževalni program, ki udeležencem na enem mestu ponudi tako kvalitetno znanje, vrhunsko mentorstvo, kot tudi dostop do finančnih virov in osnovne infrastrukture, ki je potrebna za pričetek posla. Podpiramo posameznike in iniciative, ki imajo dobre podjetniške ideje, vendar so zaradi njihove

»majhnosti«, »lokalnosti«, »nizke finančne (in visoke družbene) donosnosti«, spregledane v obstoječem podjetniškem podpornem okolju. Program sestavljajo štirje večji sklopi in sicer:

1. **Natečaj za podjetniške ideje z družbenim učinkom**
2. **Startup vikend podjetništva z družbenim učinkom**
3. **Šola podjetništva z družbenim učinkom**
4. **Socialno podjetniški inkubator**

6 EKIP

Letos je Ferfl potekal že četrto leto in Šolo podjetništva je obiskovalo šest ekip. Dve zmagovalni iz Startup vikenda, **SVEDRČKI** in **SRČNI KOTIČEK**, ter štiri ekipe, ki so zmagale na Natečaju; **Hiša strahov**, **Hungry skin**, **Joga MaliGaneša** in **Slove ne gifts**. Na Ferflovem zaključnem dogodku smo ponovno izbirali dve zmagovalni ekipi in tako so po izboru strokovne komisije zmagali Svedrčki in Srčni kotiček. S tem so si prislužili, med drugim, tudi nagrado Socialno podjetniški inkubator, kjer jih je mentorirala ekipa mentorjev iz Ustvarjalnika.

In vse ekipe bomo predstavili tudi v Mozaiku.

Ferfl intervju: Andreja Potočnik

Hiša strahov

Ideja hiša strahov v Ljubljani je vezana na lokalno legendo o povodnem možu. Obiskovalce bo skozi labirint groze popeljala na izkustveno doživetje z uporabo zvočnih, vizualnih in drugih zaznavnih dražljajev. V njej bodo strašili igralci v kostumih in maskah, ki se bodo prilegali tematiki. Z vsemi omejenimi elementi bomo pričarali suspenz in zanimivo adrenalinsko izkušnjo ter obiskovalce seznanili z ljudskim izročilom o mitološkem bitju povodnem možu. Ker povodnega moža najbolj ujezi onesnaževanje Ljubljanice in njene okolice, bomo v zgodbo vpletli tudi okoljevarstveni vidik.

Nosilka in vodja projekta Hiše strahov je Andreja Potočnik, prav tako pa je z njo našo podjetniško šolo Ferfl obiskovala članica ekipe Daša Tepina.

Z Andrejo Potočnik, vodjo skupine Hiša strahov, se je pogovarjala **Mira Jakupaj**, Javni zavod [Cene Štupar](#) – Center za izobraževanje Ljubljana.

Lahko na kratko predstaviš svoj projekt, s katerim si se udeležila programa Ferfl.

Programa Ferfl sem se udeležila z idejo o odprtju hiše strahov v Ljubljani. Prvotna ideja je šla v smeri najema prostora, v katerem bi vzpostavili hišo strahov, ki bi predstavljala lokalne temačne zgodbe. Prva sezona bi bila tako vezana na tematiko povodnega moža. Predavanja, delavnice in mentorstvo v okviru Ferfla so nas pripeljali do izvedbe pop-up dogodka avgusta lani, imenovanega Slepa ulca, ki smo ga izvedli v prostorih MC Ulca. Drugi dogodek smo izvedli v rovih pod starim Kranjem v sodelovanju z Zavodom za turizem in kulturo Kranj, prav tako lani. Na dogodkih smo testirali svoje ideje in odzive obiskovalcev, ki so bili v večini primerov zelo spodbudni.

Kje si slišala za program Ferfl in kaj te je prepričalo, da si se udeležila Start up vikenda oziroma Natečaja?

Program Ferfl in Natečaj sem našla na spletu, ko sem brskala za informacije o tečajih podjetništva in podjetniških dogodkih. Start up vikenda in Natečaja sem se udeležila, ker je bila realizacija moje poslovne ideje moja velika želja. Na podlagi opisa Ferfla sem namreč sklepala, da bi mi lahko ponudil uporabna znanja in veščine.

Kakšna so bila tvoja pričakovanja o programu?

Nisem imela posebnih pričakovanj, sem si pa želela, da mi pomaga skristalizirati ideje o tem, kako vse skupaj začeti.

Ste se s člani ekipe že od prej poznali, oziroma kje ste se spoznali?

Na Natečaj sem se prijavila sama; ko pa je bila moja ideja sprejeta, sem k sodelovanju v programu Ferfl povabila svoje prijatelje. Od prvotne ekipe, ki se je udeležila Ferfla, sem v projektu ostala samo jaz, so se mi pa pridružili novi člani, entuziasti iz področja uprizoritvenih umetnosti.

Kaj ti je bilo najbolj všeč v Podjetniški šoli? Katero predavanje in predavatelja si si najbolj zapomnila?

V Podjetniški šoli so mi bile najbolj všeč domače naloge, ki smo jih prejemale od mentorja Marka Maučeca, saj nas je to prisililo k akciji. Od predavanj pa sem si najbolj zapomnila tistega o marketingu, ki ga je predavala Nastja Kramer.

Kaj je bil največji dosežek »Hiše strahov« do sedaj?

Do sedaj je bil največji dosežek razprodan dnevni dogodek v Kranju, za katerega smo prodali 345 vstopnic po ceni 10 evrov na osebo. Največ pa nam pri tem pomeni pozitivni feedback obiskovalcev in poslovnih partnerjev.

Kaj se trenutno dogaja s projektom in kakšni so načrti za naprej?

S projektom nadaljujemo in smo ravno v fazi snovanja dveh novih dogodkov. Julija bomo izvajali tedenski dogodek v Galeriji Alkatraz na Metelkovi, konec avgusta ali v začetku septembra pa na prostem na Livadi. Preko raznovrstnih izobraževanj in menjave članov ekipe smo prvotno idejo hiše strahov prestrukturirali v skupino doživljajskega gledališča. Sedaj tržimo naše dogodke pod skupnim brandom Slep ulca, po različnih prostorih in institucijah. Slep ulca je projekt doživljajskega oziroma izkustve-

nega gledališča. Organiziramo nekajdnevne dogodke, ki obiskovalcem omogočajo pristna, intenzivna in edinstvena doživetja. V različnih prostorih, z zanimivo opremo, liki in zaznavnimi dražljaji eksperimentiramo z obiskovalčevimi čustvenimi stanji in miselnimi tokovi. V njih vzbujamo neprijetne občutke in jih popeljemo v raziskovanje lastnih strahov in ostalih čustev. V načrtu imamo izoblikovati dva performansa, za manjše in večje prostore in jih tržiti Zavodom za turizem, kulturnim in turističnim ustanovam, festivalom in podobno, najprej v Sloveniji, nato pa tudi v tujini.

Kaj bi sporočila vsem, ki se želijo udeležiti Ferfla 2018.

Sporočila bi jim, naj se ne bojijo in izogibajo novim izzivom ter naj izkoristijo vse možnosti, ki jim lahko pomagajo na njihovi podjetniški poti.

DO v Evropi in po svetu

Evropski parlament ZA finančno podporo civilnodružbenim organizacijam

Evropski parlament je pretekli teden z 489 glasovi za, 137 proti in 14 vzdržanimi glasovi sprejel resolucijo o potrebi po oblikovanju instrumenta za evropske vrednote za podporo organizacijam civilne družbe, ki spodbujajo temeljne vrednote v Evropski uniji na lokalni in nacionalni ravni.

Evropski poslanci v resoluciji med drugim pozivajo Evropsko unijo, naj v **proračunu v naslednjem večletnem finančnem okviru, za čas po letu 2020, vzpostavi namenski instrument financiranja** (ki bi ga lahko poimenovali instrument za evropske vrednote) za spodbujanje in zaščito vrednot, zapisanih v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji, zlasti demokracije, pravne države in temeljnih pravic, in **zanj predvidi raven financiranja, ki bi bila vsaj enaka kot za evropski instrument za demokracijo in človekove pravice, ki se uporablja za podobne namene zunaj meja EU**; ter priporočajo, naj bo strukturna prednostna naloga instrumenta ustvarjanje zdravega in trajnostnega sektorja organizacij civilne družbe na nacionalni in lokalni ravni, ki bo izpolnjeval naloge ohranjanja teh vrednot. Dokument v slovenskem jeziku si lahko [preberete na tej povezavi](#). Vir: CNVOS

Evropski steber socialnih pravic

Na [tej spletni strani](#) so zaveze, ki se nanašajo na predlog Evropske komisije. Svet EU, Evropski parlament in Evropska komisija so namreč novembra 2017 na socialnem vrhu za pravična delovna mesta in rast v Göteborgu razglasili in podpisali evropski steber socialnih pravic.

Estonski premier Jüri Ratas je ob podpisu razglasitve v imenu Sveta izjavil: „Socialni steber predstavlja to, v kar Evropa verjame. Želimo Evropo, ki se bori proti brezposelnosti, revščini in diskriminaciji, Evropo, ki mladim in ranljivim zagotavlja enake priložnosti. Socialni steber temelji na naših skupnih vrednotah in bo usmerjal naša prihodnja prizadevanja za pravičnejšo Evropo.“

Namen socialnega stebra je napredovati na poti

do socialne Evrope za vse evropske državljane. Okrepiti želi socialni pravni red in državljanom zagotoviti učinkovitejše uveljavljanje pravic. Osrednja pozornost je namenjena zaposlovanju in socialnim vidikom ter zagotovitvi evropskega socialnega modela, ki bo kos izzivom 21. stoletja. Cilj stebra je prispevati k socialnemu napredku s podporo poštenim in dobro delujočim trgom dela ter sistemom socialnega varstva. Vir: Evropska komisija

CSR Europe objavlja seznam dogodkov na področju DO

CSR Europe (European business network for Corporate Social Responsibility) objavlja seznam dogodkov (seminarjev, webinarjev, konferenc in drugih dogodkov) na temo družbene odgovornosti. Kot član CSR Europe vam lahko Inštitut IRDO kot našemu članu prepošlje dragocene informacije s teh seminarjev. Za dodatne vsebine nam pišite na clani@irdo.si, informacije vam bomo z veseljem posredovali.

Datum	Naslov dogodka (konferenca, seminar, webinar idr.)
15.5.2018	Webinar: Introduction to non-financial reporting and investors engagement working groups
23.5.2018	Brussels SDG Summit 2018
30.5.2018	Balkans & Black Sea Cooperation Forum 2018

Svetovni simpozij o DO in trajnostnem razvoju

Svetovni simpozij o družbeni odgovornosti in trajnostnem razvoju bo potekal v Edinburgu v Veliki Britaniji med **27. in 29. junijem 2018**. [Več.](#)

Nove prednostne naloge EU za trajnostni razvoj

Evropska komisija je 22. novembra 2016 v Strasbourgu predstavila strateški pristop k doseganju trajnostnega razvoja v Evropi in po svetu. V **Sporočilu o novih ukrepih za trajnostno prihodnost Evrope** pojasnjujejo, kako 10 političnih prednostnih nalog Komisije prispeva k izvajanju Agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 in kako bo Evropska unija v prihodnje uresničevala cilje trajnostnega razvoja. V drugem sporočilu o novem **Evropskem soglasju o razvoju** sta predlagana skupna vizija in okvir za razvojno sodelovanje EU in držav članic, ki sta skladna z Agendo 2030. V tretjem sporočilu o **obnovljenem partnerstvu z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi (AKP) državami** pa so predlagani gradniki za novo trajnostno obdobje v odnosih med EU in AKP po letu 2020, ko se izteče sporazum o partnerstvu iz Cotonouja.

Trajnost je evropska blagovna znamka. EU ima močan izhodiščni položaj in veliko izkušenj na tem področju ter visoko raven gospodarskega razvoja, socialne kohezije, demokratične družbe in zavezo k trajnostnemu razvoju, ki je globoko zakoreninjena v evropskih pogodbah. Vendar je treba za ohranitev prihodnosti že danes sprejeti pravilne politične odločitve.

Glavne sestavine novega strateškega pristopa Komisije, ki je bil predstavljen danes, so:

Novi ukrepi za trajnostno prihodnost Evrope

- Odgovor EU na Agendo 2030 bo vključeval delo v dveh smereh: najprej bo treba cilje trajnostnega razvoja vključiti v okvir evropskih politik in sedanje prednostne naloge Komisije, nato pa začeti razprave o dopolnitvi naše dolgoročne vizije in o poudarku sektorskih politik po letu 2020.
- Komisija bo z vsemi razpoložljivimi instrumenti, vključno z orodji za boljšo pravno ureditev, zagotovila, da se bodo v obstoječih politikah upoštevali trije vidiki trajnostnega razvoja, in sicer socialni, okoljski in gospodarski.
- Da bi ustvarila dinamično okolje, v katerem se bodo srečevali različni javni in zasebni

deležniki, bo Komisija oblikovala platformo z več deležniki, ki bo pomembna za nadaljnje ukrepanje in izmenjavo dobrih praks pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja v različnih sektorjih.

- Komisija bo od leta 2017 naprej redno poročala o napredku EU pri izvajanju Agende 2030 in vodila nadaljnje razprave o dopolnitvi dolgoročne vizije za možnosti razvoja po letu 2020.

Novo evropsko soglasje o razvoju

- Predlog za novo Evropsko soglasje o razvoju odraža spremembo paradigme v razvojnem sodelovanju v okviru Agende 2030, ki so ji botrovali vedno bolj kompleksni in medsebojno povezani izzivi današnjega sveta.
- Predlog predstavlja skupno vizijo in okvir za ukrepanje vseh institucij in držav članic ter se osredotoča na najrazličnejše spodbudniške razvoja, kot so enakost spolov, mladi, trajnostna energija in podnebni ukrepi, naložbe, migracije ter mobilnost.
- Cilj je povečati prepričljivost in uspešnost evropske razvojne politike ter njene učinke, in sicer z izvajanjem skupnih analiz in strategij, skupnim načrtovanjem programov, skupnim ukrepanjem ter izboljšanjem poročanja.
- Novo soglasje bi moralo zajeti vse dejavnosti EU in njenih držav članic, ki izhajajo iz razvojne politike. Primer tega pristopa je predlagani evropski načrt za zunanje naložbe, ki bo s pomočjo uradne razvojne pomoči dosegel povečanje financiranja iz drugih virov, da se ustvari trajnostna rast v korist najrevnejših.

Poleg mednarodnih vrhunskih srečanj in konferenc iz leta 2015 v Adis Abebi in Parizu je mednarodna skupnost zdaj dobila nov ambiciozen okvir, ki bo vsem državam skupno omogočil reševanje skupnih izzivov. To je prvič, da cilji trajnostnega razvoja zadevajo prav vse države sveta, in EU je odločena, da bo imela na svetovni ravni vodilno vlogo pri njihovem izvajanju.

Več. Vir: Evropska komisija

Razmišljanje

Orban in podobni v luči 4. industrijske revolucije

Avtor: ddr. Matjaž Mulej, zasl. prof., dr., dr. (teorija sistemov in inovacij), UM EPF in IRDO Maribor

Viktor Orban zmagovito oznanja, da je njegova stranka dobila priložnost, da ubrani Madžarsko. Vidi, da nevarnost prihaja z zahoda, ki povzroča zaton krščanstva. Nekaj politikov, tudi slovenskih, celo nekdo izmed evropskih poslancev, so take besede toplo pozdravili.

Toda knjiga, ki nastaja iz več mednarodnih raziskav o 4. industrijski revoluciji, govori drugače. Zaton krščanstva ni osrednji problem sodobnega in prihajajočega časa. To je sposobnost inovacijsko uspavanih evropskih ljudi in narodov, da bi se soočili z digitalno revolucijo kot novimi tehnično-tehnološkimi razmerami, ki sesuvajo dosedanje poklice, delovna mesta in zaposlovanje ljudi. Šef srečevanja ekonomistov in politikov v Davosu Klaus Schwab je s svojo knjigo o 4. industrijski revoluciji, ki je prevedena v slovenščino, samo eden od številnih avtorjev, ki zelo jasno sporočajo naslednje: POMEMBNI SO SAMO KAPITAL, ZNANJE IN INOVACIJE, NE LJUDJE NITI NJIHOVI VERSKI ALI DRUGI OBČUTKI IN ČUSTVA NITI DRŽAVNE ALI DRUGE MEJE, PA NAJ SO OMREŽENE ALI NE. ZA KAPITAL, ZNANJE IN INOVACIJE, KI JIH POTREBUJEJO NEOLIBERALNI MONOPOLISTIČNI PODJETNIKI, NI MEJA.

Viktor Orban in podobni politiki se torej ukvarjajo z napačnimi dilemami. Ne branijo svojih držav in narodov s pravimi sredstvi. Evropa je kot celota komajda dovolj velika za dovolj kapitala, znanja in inovacij, da bi konkurirala na svetovnem trgu glede na dosežke in nevarnosti 4. industrijske revolucije, ki je tu, ne v neki daljni prihodnosti. Zato ni slučajno, da se človeštvo na globalni ravni trudi uveljaviti vrednote družbene odgovornosti, tj. odgovornosti vplivnih za vplive na družbo, etike soodvisnosti in celovitega pristopa namesto enostranskih in kratkoročnih meril poslovnega in političnega odločanja, tipičnega za sedanji neoliberalni monopolni svetovni družbeno-gospodarski položaj. Niti ni slučajno, da se ZDA in drugi veliki konkurenti Evrope trudijo doseči razdrobitev Evrope. Vsako paličico posebej je pač dosti lažje zlomiti kot celotno butaro, v katero se paličice povežejo. Viktor Orban in podobni torej pomagajo uničiti evropske države, ki so globalno gledano le državi-ce, njihovo preskromno (vase zaprto) znanje in inovativnost, brez katerih za svetovni kapital ne morejo biti zanimive. Brez njih pa ne morejo imeti sodobnega življenja niti prebivalstva. Kot je pred leti pokazal prof. Florida, ljudje s talenti gredo tja, kjer prevladuje toleranca in je zato smiselno investirati v tehniko in tehnologijo (tudi iz njegovega Pittsburgha z veliko industrijske tradicije, a premalo sodobne tolerance, značilne za Silicijevo dolino in podobna območja).

Dogodki, konference

Okoljsko vzdržno kmetijstvo

Kmetijstvo je sektor, ki so ga na Ministrstvu za okolje in prostor prepoznali kot sektor s potencialom za razvoj novih slovenskih LIFE projektov. V Sloveniji so sicer že zbrali nekaj primerov dobre prakse, vendar se želijo pridružiti državam članicam, ki uspešno črpajo LIFE sredstva tudi za reševanje okoljskih izzivov v kmetijstvu. [Konferenca](#) bo tako namenjena predstavitvi priložnosti, ki jih prinaša program LIFE kmetijstvu, in spodbujanju reševanja aktualnih okoljskih problemov skozi LIFE projekte. Program bo omogočal vrsto priložnosti za spoznavanje in sodelovanje ter ustvarjanje novih mednarodnih partnerstev za prihodnje LIFE projekte. Konferenca bo potekala **8. in 9. maja 2018** na Brdu pri Kranju. Vir: Portal LIFE Slovenija

Poslovna odličnost

Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost (v nadaljevanju: priznanje) je najvišje priznanje Republike Slovenije za dosežke na področju kakovosti proizvodov in storitev ter kakovosti poslovanja kot rezultata razvoja znanja in inovativnosti. Priznanje spodbuja slovenske organizacije k uvajanju sistemov sodobnega, učinkovitega in celovitega doseganja poslovne odličnosti ter hkrati daje prejemnikom priznanja večjo moč pri njihovi konkurenčnosti doma in v svetu. Rok za prijavo je **29. maj 2018**. [Več](#). Vir: Urad RS za meroslovje

PODIM konferenca 2018

PODIM je največji in najvplivnejši start-up dogodek v regiji, ki se ga udeležijo štiri ključne skupine udeležencev. Vsako leto povežejo 800+ start-upov, investorjev, predstavnikov korporacij in ostalih deležnikov regijskega start-up ekosistema z globalnimi voditelji in misleci ter zagotavljamo učinkovito platformo za investiranje v najobetavnejše start-upe v regiji in širše. S povezovanjem globalnega in regionalnega start-up ekosistema prispevajo k razvoju regije Alpe Adria in območju Zahodnega Balkana. PODIM konferenca bo pote-

Transformacija v trajnostne poslovne modele

Mreža za družbeno odgovornost Slovenije skupaj z Ekvilib Inštitutom ter IEDC – Poslovna šola Bled, 5. junija organizira tradicionalno mednarodno konferenco [Trendi na področju družbene odgovornosti](#). Letos bo osrednja tema konference transformacija iz tradicionalnih v trajnostne modele. Vir: Mreža za družbeno odgovornost Slovenije

Preprečevanje zasvojenosti s spletom in digitalnimi mediji

Društvo Indijanez **17. maja 2018** v Mariboru organizira konferenco z naslovom [»Preprečevanje zasvojenosti s spletom in digitalnimi mediji«](#), ki bo namenjena posebej tistim, ki se pri svojem delu vsakodnevno srečujejo z mladimi. Vir: CNVOS

Nacionalni forum o globalnem učenju ter vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj

Ministrstvo za zunanje zadeve in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport vabita na Nacionalni forum o globalnem učenju ter vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj, ki bo potekal **16. maja 2018** na Brdu pri Kranju. [Več](#). Vir: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

O okoljski odgovornosti

V okviru Life projekta EcoLex Life »Ozaveščanje o okoljski odgovornosti« bo v torek, **22. maja 2018**, v Ljubljani potekala mednarodna konferenca o okoljski odgovornosti. Na konferenci bodo nagovorili strokovno javnost in ključne deležnike, ki so pomembni za izvajanje zakonodaje, povezane z odgovornostjo za okoljsko škodo. Predstavili bodo primere dobrih praks iz Evrope, posebno pozornost pa bodo namenili praksam naših sosednjih držav. Več informacij, program dogodka in prijavnico najdete na [tej povezavi](#). Udeležba je brezplačna, število mest je omejeno. Vir: CNVOS

Izobraževanje: Upravljanje raznolikosti v podjetju

Organizator Šentprime, partnerja projekta I.D.E.A.S. Innovati-on.Diversity.Equality.Awareness.Success., financiranega s strani Evropske Komisije, Generalnega direktorata za pravosodje in potrošnike vabi na 3. modularno izobraževanje, »UPRAVLJANJE RAZNOLIKOSTI V PODJETJU«.

Udeležba na tridnevnu izobraževanju je **brezplačna za enega predstavnika organizacije podpisnice** Listine raznolikosti. Zaradi vsebine, namenjene različnim funkcijam v podjetju, so lahko predstavniki tudi različni za posamezen modul. V kolikor bo na voljo še kaj prostih mest, bomo udeležbo omogočili tudi zainteresiranim podpisnikom.

Izobraževanje bodo izvedli treh terminih, in sicer:

- ⇒ **9. maj, 2018:**
ZAKAJ RAZNOLIKOST IN KAKO JO VKLJUČITI V POSLOVNEM MODELU ORGANIZACIJE?

GZS, Dimičeva ulica 13, Ljubljana

- ⇒ **18. maj, 2018:**
IZZIVI IN VKLJUČEVANJE RANLJIVIH CILJNIH SKUPIN

Hiša Evropske Unije, Dunajska cesta 20, Ljubljana

- ⇒ **31. maj, 2018:**
STRATEŠKI PRISTOP K UPRAVLJANJU Z RAZNOLIKOSTJO
(PRIMER BRITISH COUNCIL)

Hiša Evropske Unije, Dunajska cesta 20, Ljubljana

Za dodatne informacije so vam na voljo [tu](#).

[Več](#). Vir: Listina raznolikosti Slovenije

Dnevnikov izbor Zlata nit 2017

Zaključna prireditve Zlate niti 2017 se je letos odvila 3. aprila 2018 v Festivalni dvorani Pionirskega doma v Ljubljani. Zlata nit je po enajstih letih bistveno več kot samo izbor najboljših zaposlovalcev. Prerasla je v projekt sodelovanja med podjetji in njihove nenehne rasti, še posebno na področju razvoja kadrov.

»Do sedaj je v Zlati niti sodelovalo kar 375 različ-

nih podjetij, med finaliste pa se je uvrstilo 98 različnih podjetij. 3,79 je povprečna ocena kakovosti odnosa med zaposlenimi in organizacijo Zlate niti 2017, ki jo je podalo 7353 zaposlenih. Najvišja je bila v Zlati niti 2014, ko je znašala 3,81, najnižja pa prvo leto izbora, torej v Zlati niti 2007.« To je le nekaj podatkov, ki jih je med drugim v pozdravnem nagovoru udeležencem ustvarjalne konference Zlata nit 2017 podal **Uroš Taljat**, vodja Zlate niti 2017.

Vseslovenski izbor najboljših zaposlovalcev je v

kategoriji malih podjetij za najboljšega prepoznal **podjetje Intera**, ki ga vodi **Peter Ladič**. V kategoriji srednje velikih podjetij je slavilo podjetje **RLS merilna tehnika**, katerega direktor je **Janez Novak**, med velikimi podjetji pa je najboljši zaposlovalec **A1** pod vodstvom **Dejana Turka**.

Teden vseživljenjskega učenja (11.-20.maj 2018)

TVU usklajujejo na [Andragoškem centru Slovenije](#) in ga prirejajo v sodelovanju s številnimi ustanovami, skupinami in posamezniki po vsej državi pa tudi onkraj naših meja. Z njim opozarjajo na vseprisotnost pa tudi pomembnost učenja – v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih posameznik v svojem življenju prevzema. Z brezplačno delavnico [Uvodno usposabljanje za mentorje v nevladnih organizacijah](#) sodelujemo tudi na Slovenski filantropiji (*prednost pri prijavi imajo organizacije, ki sodelujejo na Veselem dnevu prostovoljstva*). Usposabljanje, ki vam bo pomagalo pri pripravi organizacije na vključevanje in vodenje prostovoljcev, bo potekalo 22. maja na sedežu SF. Prijavite se [tukaj](#).

Razpisi in priložnosti

Predstavitev razpisa LIFE

V pomoč prijaviteljem pri pridobivanju nepovratnih sredstev programa LIFE organizira Ministrstvo za okolje in prostor LIFE [podrobno delavnico](#), ki bo potekala **23. maja 2018** na Gozdarskem inštitut Slovenije v Ljubljani. Na delavnici bomo predstavili novosti razpisa LIFE in je namenjena vsem, ki želite v letošnjem letu prijaviti projekt za sofinanciranje iz programa LIFE. Prijave na dogodek bodo odprte v začetku maja, sprejemali jih bodo preko [projektne spletne strani](#). Vir: portalu LIFE Slovenija

Po kreativni poti do znanja 2017-2020

Namen javnega razpisa je spodbujanje krepitve sodelovanja in povezovanja visokošolskega sistema z okoljem (gospodarstvo, negospodarstvo), izvajanje modelov odprtega in prožnega prehajanja med izobraževanjem in gospodarstvom ter družbenim okoljem. Ob partnerskem sodelovanju visokošolskih zavodov z (ne)gospodarstvom bodo mladi pridobili konkretne in praktične izkušnje že med izobraževanjem. Razpisnik je Javni razvojni, štipendijski, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije. Roki za oddajo vlog so najkasneje do:

23. 11. 2018 za drugo odpiranje;

22. 11. 2019 za tretje odpiranje.

[Več](#). Vir: Javna agencija SPIRIT Slovenija

Štipendije za program Fulbright za leto 2019

Štipendije so namenjene udeležencem Fulbright programa, in sicer slovenskim državljanom za gostovanje v ZDA in ameriškim državljanom za gostovanje v Sloveniji. Vrednost razpisa je 130 tisoč evrov. **Rok prijave** do porabe sredstev oziroma najkasneje do vključno **28. 9. 2020**. [Več](#) in vir: Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije

Creative Europe - MEDIA Sub-programme: Support for TV Programming 2018

V okviru podprograma Media programa Ustvar-

jalna Evropa je objavljen javni razpis, namenjen podpori za vključevanje evropskih avdiovizualnih del v televizijske programe za leto 2018. Pri njihovem nastajanju morajo sodelovati vsaj tri televizijske hiše iz treh držav, ki sodelujejo v podprogramu MEDIA. Predloge je treba predložiti najpozneje **24. 05. 2018**. Vrednost razpisa v programu [Ustvarjalna Evropa](#) (2014-2020) je 14,5 milijona evrov. [Več](#). Vir: [razpisi.info](#)

Objavljen javni razpis za priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost za leto 2018

Razpis za nacionalno priznanje za poslovno odličnost daje poudarke na merila, ki jih organizacije uporabijo na način, da dodatno poudarijo doseganje odličnosti s poudarkom na vodenju, digitalni transformaciji in uporabi nelinearnih poslovnih modelih (krožni, eksponentni), ki jim ob hkratni učinkoviti rabi virov in energije omogočajo doseganje večje poslovne učinkovitosti, s tem pa ob upoštevanju načel poslovne odličnosti tudi večjo konkurenčnost na trgu. **Rok za prijavo na javni razpis je 29. maj 2018.**

[Več](#). Vir: Urad RS za meroslovje

Informativni dan za program Interreg Europe

Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko bo **11. 5. 2018** organizirala nacionalni informativni dan na temo četrtega javnega razpisa medregionalnega programa Interreg Europe, ki bo odprt od **7. maja do 22. junija 2018**.

Program je v prvi vrsti namenjen nosilcem ali izvajalcem javnih politik, ostale institucije so strokovna podpora. Osnovno orodje programa je zbiranje, analiziranje, razširjanje in prenos izkušenj ter dobrih praks pri oblikovanju in izvajanju javnih politik na naslednjih vsebinskih področjih: raziskave, tehnološki razvoj in inovacije, konkurenčnost MSP, nizkoogljično gospodarstvo, okolje in učinkovita raba virov. Več informacij in prijavnico najdete na [eu-skladi](#). **Prijavite se lahko do 7. 5. 2018.** [Več](#). Vir: CNVOS

Nova knjiga: Predanost

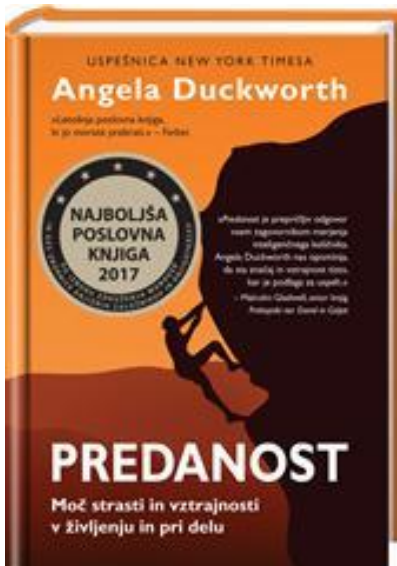

Foto: Založba Umco

Naslov: Predanost

Moč strasti in vztrajnosti v življenju in pri delu

Avtorica: Angela Duckworth,

Leto izdaje: 2017

Uspešnica New York Timesa

Založba: UMco Ljubljana

Obseg/št. strani: 413

ISBN/EAN: 9789616954884

Prevajalec: Anja Radaljac

Knjigo, je prebral in posebej za IRDO Mozaik napisal povzetek ddr. Matjaž Mulej.

Knjiga govori, kako vam lahko predanost pomaga izkoristiti vaše zmožnosti. Obsedenost s talentom nas odvrača od te preproste resnice. $\text{TALENT} \times \text{TRUD} = \text{VEŠČINA}$; $\text{VEŠČINA} \times \text{TRUD} = \text{USPEH}$.

Sklepne misli:

- ⇒ Svojo predanost lahko vzgojite. Od znotraj navzven ali od zunaj navznoter.
- ⇒ Uspeh in sreča nista čisto isto, četudi sta povezana. Predanost se pojavlja vzporedno z dobrim počutjem.
- ⇒ Bodite zgled **predanosti, tj. strasti in vztrajnosti**, a se tudi nekoliko sprostite (npr. z otroci).
- ⇒ Lahko smo tudi preveč predani, optimalna vrednost je sredi obrnjene krivulje U. Včasih je bolje odnehati kot pretirano vztrajati, se ukvarjati s čim bolj smiselnim. Ni dobro biti premalo predani.
- ⇒ Predanost ni edino, kar šteje. Dobrota je važnejša kot izjemnost. Najpomembnejša lastnost je moralnost (iskrenost in poštenost, da ste vredni zaupanja). Značaj ima mnogo sestavin.
- ⇒ Intrapersonalni značaj vsebuje predanost in samonadzor, veščine upravljanja s seboj, 'veščine iz življenjepisa'.
- ⇒ Interpersonalni značaj vključuje odnos, socialno inteligenco in samonadzor nad čustvi, npr. jezo. 'Vrline iz nagrobnega govora' pomagajo, da se razumete z drugimi ljudmi in ste jim v pomoč.
- ⇒ Intelektualni značaj vključuje radovednost in vnemo. Spodbuja dejavno in odprto povezovanje s svetom idej.
- ⇒ 'Ne vadiš, da bi bila Mozart.' Vsi se soočamo z omejitvami. Biti predan pomeni, da:
 - se trdno oklepamo zanimivega cilja, ki ima za nas zunanji smisel;
 - nenehno načrtno in zahtevno vadimo;
 - sedemkrat padeš in se osemkrat pobereš; poraz je zelo pomemben dejavnik za razvoj.

Nisi genij? Če genija določa to, da je zmožen doseči izjemne reči brez truda, res nisi. Če pa biti genij pomeni, da nenehno garaš in stremiš k popolnosti, si genij.

Nova knjiga: "Mala knjiga – velika vsebina"

Uredniki: Borut Ambrožič, Brigita Strnad, Tanja Simonič Korošak

Avtorji besedil: Borut Ambrožič, Matjaž Mulej, Tone Pavček, Saša Pavček, Tanja Simonič Korošak, Lilijana Zorko, Marko Soršak, Danilo Burnač, Branka Šamec, Ivan Dobaj, Miha Štruc, Simona Martinšek, Brigita Strnad

Vir besedila Konvencije: KONVENCIJA O OTROKOVIH

PRAVICAH: OZN

Založnik: Zveza SUP Maribor, 2018

E-knjigo lahko brezplačno prenesete s spletne strani
Zveze SUP <http://www.zveza-sup.si/>

»Projekt »mala KNJIGA – VELIKA vsebina« je v letu 2017 prijavila Zveza Slovenska unija pacientov v okviru javnega razpisa za sofinanciranje neprofitnih programov za krepitev zdravja prebivalstva na območju MOM, ki spodbujajo procese promocije, varovanja, krepitve, izobraževanja in ohranjanja zdravja celotne populacije in niso financirani kot redna dejavnost javnih služb na področju zdravstva. Cilji projekta »mala KNJIGA – VELIKA vsebina« so v širšem smislu osveščanje otrok, mladine in staršev ter starih staršev o pomenu zdravja, v ožjem smislu pa povečati zavedanje/vedenje javnosti o otrokovih pravicah ter spodbujati poznavanje pravic in dolžnosti pacientov skladno z Zakonom o pacientovih pravicah. Nastala e-Knjiga, katere rdeča nit je Konvencija o otrokovih pravicah, je plod sodelovanja različnih družbeno odgovornih deležnikov, ki so s svojim marljivim, strokovnim in inovativnim delom omogočili nastanek publikacije na 126 straneh, ki jih krasijo tudi likovna dela nekaj čez sto otrok, ki so se z mentorji odzvali na povabilo vodje projekta Otrokom prijazno UNICEF-ovo mesto Maribor, Boruta Ambrožiča ter Umetnostne galerije Maribor, Pedagoške fakultete UM in Mestne občina Maribor. Likovna dela si je bilo moč ogledati na razstavi v Malem razstavišču Pedagoške fakultete UM. Naš projekt raste in se razvija naprej. Redna profesorica Anka Krašna s Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru bo na povabilo organizatorjev »8th Toyama International Contemporary Art Exhibition – Message from Toyama« dogodek obogatila in popeljala s seboj izbor likovnih del otrok v starostnem obdobju med 7 – 9 let. Likovna dela, ki so del projekta »mala KNJIGA – VELIKA vsebina«, bodo predstavljena tudi v razstavišču Karlinia v prostorih JSKD Maribor v mesecu juniju 2018. Pot projekta je lahko neskončna...«

Vodja projekta
Borut Ambrožič

The EUROPEAN PACT 4 YOUTH

Nacionalni akcijski načrt - Slovenija

Definicija družbene odgovornosti

Kaj pomeni družbena odgovornost?

Najpogosteje se koncept družbene odgovornosti pri podjetjih pojavlja na področju ravnanja z zaposlenimi, vlaganja v skupnost (neprofitni projekti), sodelovanja s poslovnimi partnerji (dobaviteljske verige, družbeno odgovorni skladi itd.), odnosa do okolja (proizvodnja ekoloških izdelkov, ...), tržišča (marketing z razlogom, sponzorstva in donacije itd.). V praksi preveč izstopa dobroteljskost, ki je v resnici važen, a droben delček družbene odgovornosti podjetij in ljudi do pomoči potrebnih delov širše družbe.

Družbena odgovornost podjetij (def. EU, Zelena knjiga2001) zajema štiri ključna področja:

- pošten odnos do zaposlenih,
 - okolja,
 - širše skupnosti,
 - na trgu (do kupcev, dobaviteljev...),
- + Nujno: dobro načrtovano in izpeljano vodenje.

Poleg te je Evropska Unija podprla smernice za družbeno odgovornost ISO26000:2010. Dokument navaja, da je družbena odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje.

Definicija DO po ISO26000:2010 je:

»Družbena odgovornost je odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje, ki skozi pregledno in etično ravnanje:

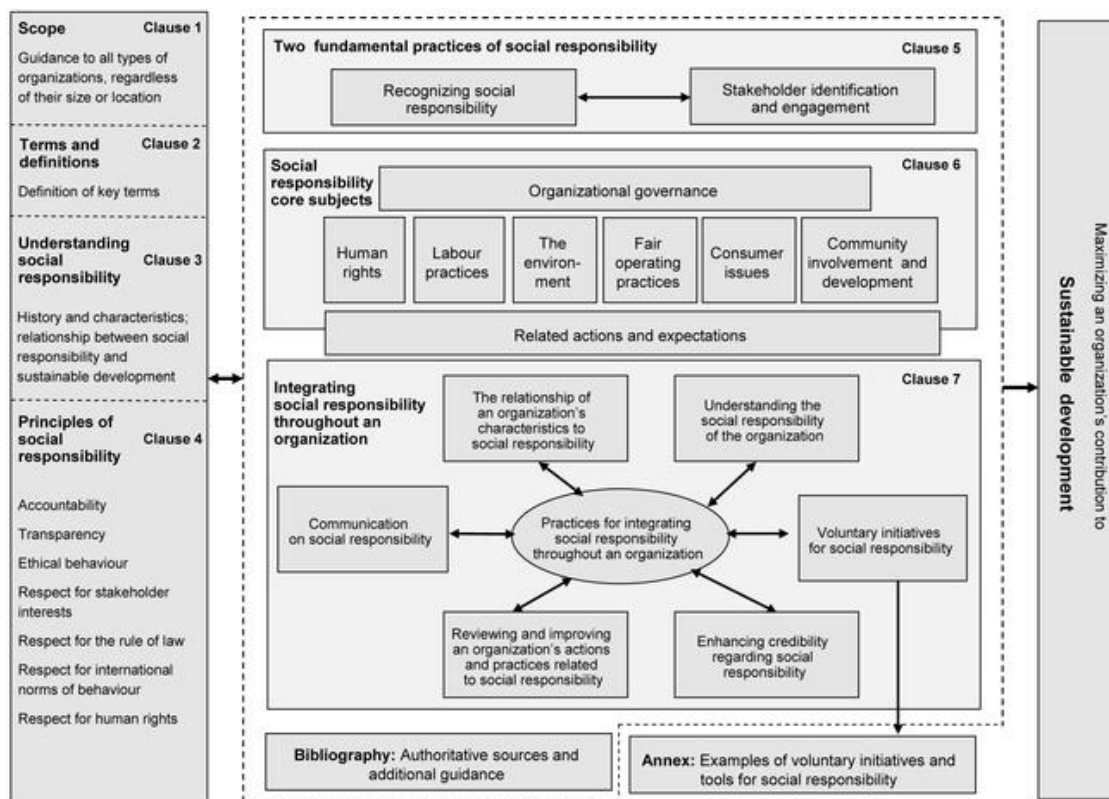
- prispeva k trajnostnemu razvoju, vključujoč zdravje in blaginjo družbe;
- upošteva pričakovanja deležnikov;
- je v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi normami ravnanja; ter
- je integrirana v celotno organizacijo in se izvaja v vseh njenih odnosih.

OPOMBA 1: Dejavnosti vključujejo izdelke, storitve in procese.;

OPOMBA 2 : Razmerja se nanašajo na dejavnosti organizacije v okviru polja njenih vplivov.«

Sedem osrednjih tem Standarda za družbeno odgovornost ISO 26000:2010: človekove pravice, zaposlovanje, okolje, etično ravnanje, pravice potrošnikov, vključenost v skupnost in razvoj, vse pa povezujejo celostni pristop, soodvisnost in dobro vodenje.

Več o ISO26000 lahko preberete na spletni strani: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:26000:ed-1:v1:en>

O Paktu za mlade

Pakt za Mlade je **medsebojno sodelovanje podjetij in voditeljev Evropske Unije**. Začela ga je CSR Europe, skupaj združuje predstavnike podjetij, šol in mladih ter predstavnike Evropskih institucij. **Pozivamo vsa** podjetja, družbene partnerje, predstavnike šolstva in izobraževanja, organizacije mladih, javne in privatne zaposlitvene službe, učitelje, trenerje, učence, starše in ostale, **da razvijajo ali utrdijo partnerstva v podporo zaposljivosti mladih in njihovo vključitev**. Več o projektu na spletnih straneh www.paktzamlade.si

Priprava Akcijskega načrta Pakt za mlade v Sloveniji – aktivnosti inštituta IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti IRDO se je kot nacionalna partnerska organizacija za Slovenijo v mreži CSR Europe priključil aktivnostim za mlade v Evropi. V ta namen se je zavezal, da bo za Slovenijo do konca septembra 2017 pripravil Nacionalni akcijski načrt Pakt za mlade, ki bo povezoval podjetja, izobraževalne institucije in mlade v podporo razvoju veščin, izobraževanju in zaposlovanju mladih. Hkrati pa se je zavezal, da bo v mednarodnem prostoru izmenjeval izkušnje na to temo ter prenašal znanja s tega področja v Slovenijo in navzven.

Pakt za mlade v Sloveniji – Nacionalni akcijski načrt

V letu 2017 je inštitut IRDO pripravil osnutek Nacionalnega akcijskega načrta na temo Pakt za mlade do 28.9.2017, ki je bil potrjen 28. septembra 2017 v Mariboru na 12. IRDO mednarodni konferenci *Družbena odgovornost in izzivi časa*.

Kaj je Nacionalni akcijski načrt Pakt za mlade v Sloveniji?

Je evropska kampanja, strokovno podprta s strani Evropske komisije in njenih organizacij, koordinira jo CSR Europe. Izhodišča za kampanjo so v posamezni državi enaka, kot v drugih EU državah.

Gre za spodbujanje razvoja NAP v državah članicah EU z namenom krepitev poslovno-izobraževalnih partnerstev v podporo mladim.

Je prostovoljna zaveza podjetij, izobraževalnih ustanov in mladinskih organizacij ter drugih deležnikov za sodelovanje v korist hitrejšega zaposlovanja mladih, zmanjševanju vrzeli na področju veščin in povečanju medsektorskega sodelovanja.

Ni vladni načrt, ne predpisuje ga Vlada RS (upamo pa, da ga podpira).

Kdo lahko sodeluje?

Podjetja, socialni partnerji, ponudniki izobraževanj in usposabljanj, mladinske organizacije, javne in zasebne zaposlitvene organizacije, učitelji, trenerji, učenci, starši in ostali.

Namen: promovirati pripravništva, vajeništva kot enako možnost izbire, odpirati nove karijerne in izobraževalne poti, podpora mladim pri prehodu v zaposlitev, pomoč podjetjem, da pridobijo talentirane kadre, podpora šolam, učiteljem in ravnateljem, podpora in opolnomočenje posredniških organizacij (za mlade, podjetja, izobraževalne ustanove...).

Cilji za Slovenijo:

- ⇒ **Pripraviti en slovenski Nacionalni akcijski načrt** v okviru evropske kampanje Pakt za mlade
- ⇒ **Vzpostaviti vsaj 50 poslovno-izobraževalnih partnerstev v Sloveniji** (do konca leta 2018). V ta namen vključiti vsaj: 100 učiteljev, 50 delodajalcev (do konca leta 2018). Imeti vpliv na vsaj 5.000 učencev (do konca leta 2018).
- ⇒ **Zagotoviti vsaj: 150 novih kakovostnih** pripravništev, vajeništev ali novih prvih zaposlitev (do konca leta 2018)
- ⇒ **Promovirati kampanjo** Pakt za mlade v Sloveniji in vzpostaviti spletno mesto na to temo, ki bo redno ažurirano.
- ⇒ **Povečati cilje za 10 %** vsako leto do leta 2020.

Preglednica 2: Delovni načrt Pakt za mlade za Slovenijo 2016-2020

Zap. št.	Cilj/Prioritete za Slovenijo	Aktivnosti	Predvideni rezultati
1	Pripraviti 1 slovenski Nacionalni akcijski načrt v okviru kampanje Pakt za mlade.	Analiza obstoječega stanja v Sloveniji. Pregled in primerjava strokovne literature CSR Europe in nacionalnih partnerskih organizacij za pripravo slovenske verzije akcijskega načrta. Zapis slovenskega Nacionalnega akcijskega načrta v okviru kampanje Pakt za mlade. Rok: do 30.9.2018.	Pripravljen in distribuiran na naslove različnih deležnikov - 1 slovenski Nacionalni akcijski načrt v okviru kampanje Pakt za mlade.
2	Vzpostaviti vsaj 50 poslovno-izobraževalnih partnerstev v Sloveniji. V ta namen vključiti vsaj: 100 učiteljev, 50 delodajalcev. Imeti vpliv na vsaj 5.000 učencev (do konca leta 2018).	Povezati gospodarske zbornice, združenja z izobraževalnimi ustanovami in mladinskimi organizacijami ter organizacijami za mlade – skupne konference, mreženja, hitri poslovni sestanki. Opolnomočiti mladinske organizacije in njihove člane s podjetniškimi vsebinami, povezovanje z gospodarskim sektorjem. Pritegniti podjetja in vladne ustanove k sodelovanju in podpori Pakta za mlade. Izobraževati mlade o podjetništvu na vseh ravneh izobraževanja (gostujoči predavatelji iz podjetništva v šolah, izobraževalni obiski učiteljev, obiski učencev na delovnih mestih itd.). Vpeljati osnove podjetništva v izobraževalne organizacije na vseh ravneh in smereh učenja. Sodelovanje s šolami na področju krepitve podjetniških vsebin v kurikulumih. Rok: do 31.12.2018.	Podpis pisem o nameri. Dogovor o skupnih akcijah. Pregled podjetniških vsebin v kurikulumih slovenskih šol in predlogi za nadgradnjo le-teh. Izvedba delavnic na to temo. Izvedba sestankov v podporo mreženja organizacij in skupne promocije aktivnosti na tem področju.
3	Zagotoviti vsaj: 150 novih kakovostnih pripravništev, vajeništev ali novih prvih zaposlitev (do konca leta 2018).	Vzpostaviti podjetniško-izobraževalna-mladinska partnerstva v Sloveniji v podporo mladim, zagotavljati mreženja med njimi in mladimi. Promocija 18 organizacij – aktivno državljanstvo za mlade in zaposlovanje mladih. Izvedba projektov 18 nacionalnih in regionalnih mrež v okviru javnega razpisa URSM za aktivno državljanstvo (2016-2018). Nudjenje kvalitetnejših pripravništev, začetna delovna mesta in priložnosti za učno mobilnost mladih v sodelovanju s ponudniki izobraževanja in usposabljanja. Priprava povabil podjetjem za vključitev mladih v te aktivnosti v sodelovanju s šolami in Zavodom RS za zaposlovanje ter drugimi podpornimi organizacijami. Rok: do 31.12.2018.	Z javnim razpisom se bo skupaj dosegel kazalnik 464 zaposlitev (od tega 195 zaposlitev v vzhodni kohezijski regiji in 269 zaposlitev v zahodni kohezijski regiji) (URSM 2016). Narediti pregled pripravništev, vajeništev v sodelovanju z državnimi organizacijami in podjetji. Promovirati 18 organizacij v podporo zaposlovanju mladih na portalu paktzamlade.si.
4	Vzpostaviti nacionalni portal kampanje Pakt za mlade in vzpostaviti regijska sodelovanja, partnerstva – promocija podpisnikov pakta in vabilo mladim k sodelovanju v regijah po Sloveniji.	Vzpostavitev spletnega mesta www.paktzamlade.si . Kampanja za pridobitev podpisnikov pisma o nameri P4Y Slovenija in predstavitev le-teh na tem portalu. Iskati primere dobrih praks na tem področju in jih objavljati na portalu. Priprava opisov primerov dobrih praks sodelovanja mladih s podjetji in izobraževalnimi ustanovami za objavo na portalu. Rok: do 31.10.2017.	Delujoče in ažurirano spletno mesto www.paktzamlade.si Promocija obstoječih podpisnikov pakta in pridobivanje novih – vsaj 20 novih podpisnikov letno. Objava primerov dobrih praks, vsaj 12 letno na www.paktzamlade.si
5	Povečati cilje za 10 % vsako leto do leta 2020.	Razvijati aktivnosti in nadgrajevati zgoraj navedene cilje ter aktivnosti vsako leto. Pripraviti nov delovni načrt za vsako leto. Rok: do 31.12.2020.	Vsako leto evalvirati delovni načrt in pripraviti novega za tekoče leto.

V sklopu Nacionalnega akcijskega načrta Pakt za mlade v Sloveniji največ pozornosti namenjamo naslednjim skupnim predlogom Pakta za mlade, ki so osnova vseh 28 akcijskih načrtov, ki so jih pripravile organizacije v Evropski uniji:

- ⇒ **vzpostavitev skupne podjetniško-izobraževalne iniciative**, kot so na primer gostujoči predavatelji podjetništva v šolah, izobraževalni obiski učiteljev, obiski učencev na delovnih mestih itd.;
- ⇒ **podpora ustreznim deležnikom v njihovem dialogu** z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in Evropskimi organi;
- ⇒ **raziskovanje novih potencialov za ustvarjanje podjetniško-izobraževalnih partnerstev kot navad pri izobraževanju mladih** in pri razvoju delovne sile v Evropi;
- ⇒ **ustvarjanje partnerstva med podjetji, šolami, učenci in učitelji** za zagovarjanje pomembnosti učiteljev, povečati privlačnost poklica učitelja in demonstracija ključnega pomena izobrazbe za ekonomski razvoj, zaposljivost, družbeni razvoj in kohezijo;
- ⇒ **bolj jasno predvidevanje in komuniciranje o potrebnih znanjih in spretnostih za osnovna, specifična, transversalna in visokokakovostna delovna mesta** – vključno z digitalnimi, podjetniškimi, socialnimi in zelenimi spretnostmi;
- ⇒ **prepoznavanje in potrdila za predhodno učenje, vključno z neformalnim učenjem**; in tudi znanja in kvalifikacije, pridobljene zunaj EU, predvsem za migrante in begunce;
- ⇒ **nudenje kvalitetnejših pripravništev, začetna delovna mesta in priložnosti za učno mobilnost mladih v sodelovanju s ponudniki izobraževanj in usposabljanj**, kot tudi s ponudniki Jamstva za mlade; vsa pripravništva naj bodo vsaj v minimalnem obsegu usklajena z EU okvirjem kakovosti za pripravništvo;
- ⇒ **razvijanje ukrepov za vključevanje v podjetništvo in izobraževanje, s posebno pozornostjo na raznolikosti in državljanstvu** ter skupnimi vrednotami o svobodi, toleranci in nediskriminaciji;
- ⇒ **vzpostavljane kulture sodelovanja in izmenjave med podjetji in ponudniki izobraževanj in usposabljanj** z namenom predvidevanja in usklajevanja potrebnih spretnosti;
- ⇒ **zaveza voditeljev podjetij, da sodelujejo s šolami, ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja**, visokošolskimi institucijami, javnimi in zasebnimi zaposlitvenimi organizacijami, socialnimi partnerji, gospodarskimi zbornicami, industrijami, obrtmi in ostalimi organizacijami in mrežami, ki podpirajo Evropski Pakt za Mlade, da opredelijo skupne ukrepe na vseh stopnjah – evropski, nacionalni, regionalni in lokalni – ki bodo vodili k bolj pomembnim in dolgotrajnim vplivom v korist mladim in za podjetja;
- ⇒ **povečanje aktivnega sodelovanja podjetij v EU programih in iniciativah**, na primer v agendi za znanja, jamstvu za mlade, v okviru kakovosti za pripravništva, v Evropski zvezi za pripravništva; vključevanje več dolgotrajne mobilnosti za pripravnike v skladu z nedavnimi iniciativami iz Jacques Delors inštituta, Evroposlanca Jeana Arthuisa, EURES in »Your first EURES job«, velike koalicije za digitalne službe in v celoti izkoristiti finančne priložnosti Erasmus+, Evropskega sklada za strateške investicije, Evropskega socialnega sklada, EIB programa »Spretnosti in službe«, Horizon2020 in Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Kaj bomo merili v določenem obdobju (v posameznem letu) v okviru kampanje?

- ⇒ Število vključenih oseb, na katere je imela kampanja vpliv (učenci, učitelji, direktorji, zaposleni, mentorji...).
- ⇒ Število poslovno-izobraževalnih partnerstev.
- ⇒ Družbene skupine, na katere ima kampanja vpliv.
- ⇒ Število novih pripravništev.
- ⇒ Število novih vajeništev.
- ⇒ Število novih prvih zaposlitev.

Merjenje kakovosti partnerstev:

- ⇒ Letna evalvacija opravljenega dela z vsemi deležniki.
- ⇒ Pridobivanje povratnih informacij od deležnikov.
- ⇒ Uporaba zbranih informacij za razvoj novih letnih aktivnosti, programov.
- ⇒ Drugo.

Pripravila: dr. Martina Rauter

VABIMO VAS V

**VODILNO SLOVENSKO ORGANIZACIJO ZA
DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI
RAZVOJ PODJETIJ, NEVLADNIH ORGANIZACIJ
IN USTANOV**

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o
družbeni odgovornosti in njenem vplivu na raz-
lična področja našega življenja, dela in okolja.
Po svojih močeh se povežimo pri iskanju reši-
tev in njihovem udejanjanju.

**K DRUŽBENI ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE TUDI VI.**

**SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor,

Tel.: **031 344 883**

e-pošta: info@irdo.si

Spletna mesta:

www.irdo.si

www.horus.si

www.model-m.si

*Skupaj z vami
sestavljamo
mozaik znanja
in sodelovanja
za več družbene
odgovornosti*

